

**ทัศนคติและการมีส่วนร่วมกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง
ในจังหวัดสงขลา**
**Attitudes and Participation towards the Performance of Rubber Fund
Cooperatives in Songkhla Province**

พินิตา ตันจะโฮ
Pinita Tunjakho

**สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการจัดการธุรกิจเกษตร
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**

**A Minor Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Agribusiness Management
Prince of Songkla University**

2554

ชื่อสารนิพนธ์	ทัศนคติและการมีส่วนร่วมกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา
ผู้เขียน	นางสาวพินิตา ตันจะโง
สาขา	การจัดการธุรกิจเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปรินญา เจ็ด โฉม)

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปรินญา เจ็ด โฉม)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ เจริญจิระตระกูล)

.....กรรมการ

(ดร.สิริรัตน์ เกียรติปฐมชัย)

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุรัชนีญา ทองรัมย์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการจัดการธุรกิจเกษตร

ชื่อสารนิพนธ์	ทัศนคติและการมีส่วนร่วมกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา
ผู้เขียน	นางสาวพินิตา ตันจะโง
สาขาวิชา	การจัดการธุรกิจเกษตร
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา (2) การมีส่วนร่วมและทัศนคติของสมาชิกต่อสหกรณ์กองทุนสวนยาง (3) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมและทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานระหว่างสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานกับไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และ (4) ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ข้อมูลหลักที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง 175 ราย โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกรรมการบริหารสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง รวม 14 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติที่ ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีสถานภาพสมรส นับถือศาสนาพุทธ และประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเป็นหลัก โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีอายุเฉลี่ย 43.2 ปี มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4.3 คนและมีรายได้ต่อเดือน เฉลี่ยของครัวเรือน 28,633.1 บาท มีพื้นที่ถือครองสวนยางเฉลี่ย 14.3 ไร่ ผลผลิตทั้งหมดเป็นน้ำยางสด สมาชิกร้อยละ 96.8 ขายผลผลิตทั้งหมดให้กับสหกรณ์ฯ ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีอายุเฉลี่ย 46.5 ปี มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4.0 คนและมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ยของครัวเรือน 34,490.2 บาท มีพื้นที่ถือครองสวนยางเฉลี่ย 18.8 ไร่ ผลผลิตทั้งหมดเป็นน้ำยางสด สมาชิกร้อยละ 90.2 ขายผลผลิตทั้งหมดให้กับสหกรณ์ฯ

สมาชิกของสหกรณ์ฯ ทั้ง 2 ประเภท ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ระดับปานกลาง โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับมาก ในประเด็นการขายผลผลิตให้กับสหกรณ์ฯ ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีระดับการมีส่วนร่วมน้อย ในประเด็นการซื้อปัจจัยการผลิตกับสหกรณ์ฯ และการเข้าร่วมฝึกอบรมให้ความรู้ในหลักสูตรต่างๆ ของสหกรณ์ฯ สำหรับทัศนคติของสมาชิกต่อสหกรณ์ฯ ทั้ง 2 ประเภท ส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติดี โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีระดับทัศนคติดีมาก ในประเด็น

สหกรณ์ฯ ให้ความสำคัญต่อสมาชิกทุกคน ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีระดับทัศนคติดีปานกลาง ในประเด็นความสม่ำเสมอในการจัดฝึกอบรมจากภาครัฐ ความใส่ใจต่อข้อร้องเรียน และการเข้าช่วยเหลือของภาครัฐ

ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อการดำเนินงานระหว่างสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านมาตรฐานและไม่ผ่านมาตรฐานมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha = 0.01$ แต่ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานระหว่างสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านมาตรฐานและไม่ผ่านมาตรฐานไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha = 0.05$

ปัญหา และอุปสรรคสำคัญของสหกรณ์กองทุนสวนยางคือ สมาชิกเข้าใจบทบาทของตนเองน้อย การขาดเงินทุนหมุนเวียน การรับสมาชิกเพิ่มได้น้อย การขนส่งผลผลิต และความชัดเจนในการรายงานผลการดำเนินงาน แนวทางปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน คือ การขยายพื้นที่การผลิตและการประหยัดต้นทุนการผลิต ส่วนสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน คือ จัดการอบรมทำความเข้าใจถึงบทบาทของสมาชิกสหกรณ์ฯ

Minor Thesis Title	Attitudes and Participation towards the Performance of Rubber Fund Cooperatives in Songkhla Province
Author	Miss. Pinita Tunjakho
Major Program	Agribusiness Management
Academic Year	2010

Abstract

The research aims to study (1) the social and economic features of rubber fund cooperative members in Songkhla Province (2) the members' participation and attitudes towards rubber fund cooperatives (3) the comparison on the members' participation and the attitude levels towards the performance among the rubber fund cooperatives, which pass and do not pass the standard criteria and (4) problems, threats and approaches to improve the performance of rubber fund cooperatives. The main data applied in the study was the primary data, which was collected from 175 rubber fund cooperative members through the accidental sampling. In addition, the in-depth interview was implemented with 14 management committees and related government officers. The data analysis was conducted by the descriptive statistics and t-statistics. The results are summarized as details.

The members of rubber fund cooperatives are mostly male, educated in the primary level, married status and Buddhists. The members do rubber plantations as their main career. The members of the cooperatives, which pass the standard criteria, are averagely 43.2 years old. The average household members are 4.3 people. The average household income is 28,633.1 baht a month. The average land ownership is 14.3 rais. All outputs are field latex. The members, 96.8%, sell the outputs to the rubber fund cooperatives. On the other hand, the members of the rubber fund cooperatives, which do not pass the standard criteria, are averagely 46.5 years old. The average household members are 4.0 people. The average household income is 34,490.2 baht a month. The average land ownership is 18.8 rais. All outputs are field latex. The members, 90.2%, sell the outputs to the rubber fund cooperatives.

Both types of the cooperative members mostly participate in the cooperative performance in the moderate level. The members of the cooperatives, which pass the standard criteria, participate in the cooperative performance in the high level in view of

the output selling to the cooperatives. On The other hand, the members of the cooperatives, which do not pass the standard criteria, participate in the cooperative performance in the low level in view of the purchasing of production factors and training course attending provided by the cooperatives. The members' attitudes towards both types of the cooperatives are mostly rated in the good level. The members' attitudes of the cooperatives, which pass the standard criteria, are rated in the very good level in view of paying attention to the members. The members of the cooperatives, which do not pass the standard criteria, are rated in the moderate level in view of the regular provision on training courses, attention to the complaints and supports provided by the government.

The average points of the members' participation towards the performance among the cooperatives, which pass and do not pass the standard criteria, are different with the statistically significance at $\alpha = 0.01$. The average points of the members' attitude level towards the performance among the cooperatives, which pass and do not pass the standard criteria, are not different with the statistically significance at $\alpha = 0.05$.

Major problems and threats raised by the rubber fund cooperatives are described as less understanding on the members' roles, short revolving funds, limited increment of new members, transportation for the outputs and clear performance report. Approaches for the performance improvement of the cooperatives, which pass the standard criteria, are the production area expansion and cost saving. Meanwhile, the approach for the performance improvement of the cooperatives, which do not pass the standard criteria, is the training provision on the understanding of the cooperative members.

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานวิจัยเรื่อง ทัศนคติและการมีส่วนร่วมกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีจากการเอาใจใส่ดูแลและให้คำปรึกษาด้วยดีเสมอ จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปริญา เติตโถม อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ความเอาใจใส่ดูแล และให้คำแนะนำปรึกษาในกระบวนการทำวิจัยอย่างสม่ำเสมอ โดยเริ่มตั้งแต่การเขียนโครงร่างสารนิพนธ์ การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนสารนิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ทั้งขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ เจริญจิระตระกูล และดร.สิริรัตน์ เกียรติปฐมชัย กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ช่วยกรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขรายละเอียดเพิ่มเติม เพื่อให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณสมาชิกและกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ทั้ง 4 สหกรณ์ รวมถึงเจ้าหน้าที่สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง และเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและเสียสละเวลาอันมีค่า ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

สำหรับบุคคลที่สำคัญยิ่งคือคุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ให้โอกาสทางการศึกษามาด้วยดีตลอด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนสำหรับมิตรภาพที่ดีที่สุดที่เกิดขึ้นระหว่างเรียน คุณค่าของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับบุคคลที่มีพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวมาข้างต้น

พินิตา ตันจะโง

พฤษภาคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
Abstract	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(6)
สารบัญ	(7)
สารบัญตาราง	(9)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและของการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 การตรวจสอบเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 องค์ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์	5
2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ	16
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 วิธีวิจัย	30
3.1 ข้อมูลและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	30
3.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	33
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล	36
4.1 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง	36
4.2 การมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง	48
4.3 ลักษณะการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค	51
4.4 ทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง	53
4.5 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานของ สหกรณ์กองทุนสวนยาง	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	60
5.1 สรุปผลการวิจัย	60
5.2 ข้อเสนอแนะ	63
5.3 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	64
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก 1 : ข้อมูลพื้นฐานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง	68
ภาคผนวก 2 : แบบสอบถาม (สมาชิกสหกรณ์ฯ)	70
ภาคผนวก 3 : แบบสอบถาม (เจ้าหน้าที่สหกรณ์ฯ)	77
ภาคผนวก 4 : แบบสอบถาม (เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง)	80
ประวัติผู้เขียน	83

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 2.1	ผลการประเมินเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา	16
ตารางที่ 3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	31
ตารางที่ 4.1	ลักษณะทางสังคมของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง	37
ตารางที่ 4.2	การประกอบอาชีพของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง	40
ตารางที่ 4.3	ภาวะหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง	44
ตารางที่ 4.4	การเป็นสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง	46
ตารางที่ 4.5	การขายผลผลิตและความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาที่ได้รับ	47
ตารางที่ 4.6	การมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ	49
ตารางที่ 4.7	ผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในปี 2551 - 2553	53
ตารางที่ 4.8	ทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ	54
ตารางที่ 4.9	ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง	57

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของการวิจัย

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของไทย การส่งออกยางพาราสามารถทำรายได้ให้กับประเทศปีละไม่ต่ำกว่าแสนล้านบาท ซึ่งเป็นการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรอย่างมั่นคง แต่ในระยะหลังราคายางเริ่มผันผวน อันเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อทั้งเกษตรกรและภาคการเกษตรของไทยในภาพรวม

ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตยางพาราอันดับหนึ่งของโลก ในปี 2553 มีพื้นที่เพาะปลูกยางพาราที่ให้ผลผลิตแล้วทั้งสิ้น 12.1 ล้านไร่ โดยแหล่งผลิตหลักอยู่ในภาคใต้มีพื้นที่ประมาณ 9.6 ล้านไร่ หรือร้อยละ 79.3 ของพื้นที่ปลูกยางพาราที่ให้ผลผลิตแล้วของประเทศ และมีผลผลิตประมาณร้อยละ 79.5 ของผลผลิตทั้งประเทศ โดยจังหวัดสงขลาและจังหวัดนครศรีธรรมราชมีพื้นที่ปลูกยาง 1.2 ล้านไร่เท่ากัน มากเป็นลำดับสอง รองจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีพื้นที่ปลูกยาง 1.7 ล้านไร่ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2554) ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทยและไทยครองความเป็นผู้นำในการผลิตและส่งออกยางธรรมชาติของโลกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 จนถึงปัจจุบัน ในปีพ.ศ. 2553 ไทยยังเป็นผู้ผลิตและส่งออกยางธรรมชาติมากที่สุดในโลก ด้วยปริมาณการผลิต 3.16 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 39.67 ของปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติของโลก ซึ่งการส่งออกของไทยส่วนใหญ่ ส่งออกในรูปของวัตถุดิบ ได้แก่ ยางแท่ง ยางแผ่นรมควัน น้ำยางข้น ผลิตภัณฑ์ยาง ไม้ยางพาราแปรรูป และผลิตภัณฑ์ไม้ สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรชาวสวนยางและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องมากมาย ยางพาราจึงมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรชาวสวนยางหลายครอบครัว ซึ่งเป็นเกษตรกรรายย่อยและเป็นสวนยางขนาดเล็กที่มีอาชีพและมีรายได้ที่มั่นคง (สถาบันวิจัยยาง, 2553)

แนวทางในการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรชาวสวนยางพารา สามารถแบ่งได้เป็น 2 แนวทาง คือ ด้านการผลิต ได้แก่ การพัฒนาสายพันธุ์ยางพารา วิธีการปลูกและดูแลยางพารา ส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้ปลูกยางพารา เป็นต้น อีกแนวทางหนึ่ง คือ ด้านการตลาด โดยภาครัฐต้องพัฒนาตลาดซื้อขายยางพาราของไทยให้เป็นตลาดกลางในภูมิภาค ส่งเสริมการนำน้ำยางไปผลิตเป็นสินค้ามูลค่าเพิ่ม เป็นต้น (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2550) จากแนวทางการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรข้างต้น จึงมีการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ส่งผลให้ในปัจจุบันเกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในรูปแบบของสหกรณ์กองทุนสวนยางมากขึ้นเรื่อยๆ สหกรณ์กองทุนสวนยางเป็นองค์กรที่จะช่วยเพิ่มอำนาจการต่อรองให้กับผู้รับซื้อน้ำยาง และมีการจัดการที่เป็นระบบ ทั้งการจัดซื้อปัจจัยการ

ผลิต การรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน ซึ่งการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางที่มีประสิทธิภาพ ได้ส่งผลให้รายได้และชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรชาวสวนยางพาราดีขึ้น การรวมกลุ่มจึงได้มีการเผยแพร่ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม พบว่าการดำเนินการของสหกรณ์กองทุนสวนยางยังมีปัญหาและอุปสรรค อันมีผลทำให้สหกรณ์กองทุนสวนยางจำนวนมากต้องหยุดดำเนินการไป

จากข้อมูล ณ เดือนตุลาคม ปี 2552 ของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง พบว่า สหกรณ์กองทุนสวนยางทั่วประเทศมีจำนวน 606 สหกรณ์ โดยมีสหกรณ์ที่ยังดำเนินการอยู่ จำนวน 429 สหกรณ์ และสหกรณ์ที่ปิดดำเนินการ จำนวน 177 สหกรณ์ จากจำนวนสหกรณ์กองทุนสวนยางทั้งหมดได้กระจายอยู่ในภาคตะวันออก 48 สหกรณ์ เปิดดำเนินการ 36 สหกรณ์ ปิดดำเนินการ 12 สหกรณ์ ภาคกลาง 1 สหกรณ์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สหกรณ์ และภาคใต้ 554 สหกรณ์ เปิดดำเนินการจำนวน 389 สหกรณ์ ปิดดำเนินการ 165 สหกรณ์ จะเห็นได้ว่าในพื้นที่ภาคใต้มีจำนวนสหกรณ์กองทุนสวนยางมากที่สุดของประเทศ และสัดส่วนของสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ปิดดำเนินการทั้งสิ้น คิดเป็นร้อยละ 29.21 ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง โดยร้อยละ 27.23 ของทั้งประเทศเป็นสหกรณ์กองทุนสวนยางในภาคใต้ จังหวัดสงขลามีสหกรณ์กองทุนสวนยาง จำนวนทั้งสิ้น 84 สหกรณ์ เปิดดำเนินการจำนวน 59 สหกรณ์ ปิดดำเนินการ จำนวน 25 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 29.76 (สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง, 2552)

อย่างไรก็ตาม ในส่วนการดำเนินงานของสหกรณ์ มีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นผู้ประเมินหรือวัดมาตรฐานสหกรณ์ โดยได้กำหนดตัวชี้วัดระดับมาตรฐานสหกรณ์ที่ครอบคลุมกับข้อเท็จจริงในการปฏิบัติงานของสหกรณ์ อันจะส่งผลให้สหกรณ์และบรรดาสมาชิกได้รับประโยชน์มากยิ่งขึ้น โดยผลการประเมินพบว่า มีสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดสงขลาที่ผ่านมาตรฐาน 48 สหกรณ์ และสหกรณ์กองทุนสวนยางที่มีผลการดำเนินงานที่ต่ำกว่ามาตรฐาน 11 สหกรณ์ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2552) จากสถานการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดสงขลา วิธีการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางและปัญหาในการดำเนินงาน ซึ่งผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์กองทุนสวนยาง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินกิจการ สร้างความเข้มแข็งและสามารถเป็นตัวขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องทัศนคติและการมีส่วนร่วมกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ

- 1) เพื่อศึกษาลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง
- 2) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมและทัศนคติของสมาชิกต่อสหกรณ์กองทุนสวนยาง
- 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมและทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานระหว่างสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานและไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
- 4) เพื่อศึกษาถึงปัญหาอุปสรรค และแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ โดยมีรายละเอียดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1) ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ศึกษา คือ สหกรณ์กองทุนสวนยาง ในอำเภอสะเดา อำเภอจะนะ และอำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา

2) ขอบเขตด้านประชากรและตัวอย่าง

การประเมินเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในปี 2552 โดยสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา มีจำนวนทั้งสิ้น 59 สหกรณ์ มีผลการประเมินดังนี้

- (1) สหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านมาตรฐาน มีจำนวนทั้งสิ้น 48 สหกรณ์
- (2) สหกรณ์กองทุนสวนยางที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีจำนวนทั้งสิ้น 11 สหกรณ์

ประชากรที่ทำการศึกษา ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง และกรรมการบริหารสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา จำนวน 59 สหกรณ์ เป็นสหกรณ์ฯ ที่เกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในปี 2552 จำนวน 48 สหกรณ์ และไม่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐาน จำนวน 11 สหกรณ์ การเลือกตัวอย่างใช้วิธีตามความสะดวกเนื่องจากเป็นการวิจัยเพื่อการศึกษา โดยเลือกสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐาน จำนวน 2 สหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านนาหว้า อ.จะนะ จ.สงขลา และสหกรณ์กองทุนสวนยางยูงทอง อ.บางกล่ำ จ.สงขลา และสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ไม่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐาน จำนวน 2 สหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านโคกสูง 35 อ.สะเดา จ.สงขลา และสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านหน้าคอก อ.สะเดา จ.สงขลา

3) ขอบเขตด้านประเด็นที่ศึกษา

ศึกษาการมีส่วนร่วมและทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ได้กำหนดประเด็นที่ศึกษาดังนี้

(1) ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง มี 10 ด้าน ประกอบด้วย การเข้าร่วมประชุมสหกรณ์ฯ การแสดงความคิดเห็นในการซื้อขายยางของสหกรณ์ฯ การแสดงความคิดเห็นในการผลิตยางของสหกรณ์ฯ การแนะนำและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อนสมาชิก การส่งเสริมและกระตุ้นให้สมาชิกนำน้ำยางมาขายให้กับสหกรณ์ฯ การขายผลผลิตให้กับสหกรณ์ การซื้อปัจจัยการผลิตกับสหกรณ์ฯ การประชาสัมพันธ์และชักชวนให้ผู้อื่นเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ การร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการรับซื้อน้ำยางแก่สมาชิก และการเข้าร่วมการฝึกอบรมให้ความรู้หลักสูตรต่างๆ ของสหกรณ์ฯ

(2) ด้านทัศนคติของสมาชิกต่อสหกรณ์กองทุนสวนยาง มี 3 ด้านประกอบด้วย บทบาทในการดำเนินงาน โครงสร้างการดำเนินงาน และการให้การสนับสนุนจากภาครัฐ

4) ขอบเขตด้านเวลา

ในการศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม 2554

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

องค์ความรู้ที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) สหกรณ์กองทุนสวนยางที่ศึกษา และสหกรณ์กองทุนสวนยางอื่นๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง คือ สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง และกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ได้มาตรฐาน และแก้ปัญหาให้กับสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ไม่ได้มาตรฐาน

บทที่ 2

การตรวจสอบเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การตรวจสอบเอกสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานงานวิจัยด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง การทบทวนเอกสารได้แบ่งเป็น 3 ประเด็นหลัก คือ 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์กองทุนสวนยาง 2) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และ 3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อธิบายรายละเอียด ดังนี้

2.1 องค์ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์ ประกอบด้วย ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร ความเป็นของสหกรณ์กองทุนสวนยาง การดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง เกณฑ์ชีวิตมาตรฐานในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง และการบริหารจัดการของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร

1) ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์การเกษตร

วิจัย กนกชัยปราโมทย์ (2543) ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของสหกรณ์การเกษตร ไว้ว่า สหกรณ์ในประเทศไทยเกิดขึ้นโดยมีมูลเหตุมาจากสมัชชรัตน์โกสินทร์ ซึ่งประเทศไทยเริ่มมีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศมากขึ้น ระบบเศรษฐกิจของชุมชนก็ค่อยๆ เปลี่ยนจากระบบเศรษฐกิจแบบเพื่อเลี้ยงตนเองมาสู่ระบบเศรษฐกิจแบบเพื่อการค้า ความต้องการเงินลงทุนในการขยายการผลิตและการครองชีพจึงมีเพิ่มขึ้น ชาวนาที่ไม่มีทุนของตนเองก็หันไปกู้ยืมเงินจากบุคคลอื่น ทำให้ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูง และยิ่งถูกเอาเปรียบจากพ่อค้า นายทุน ทุกวิถีทางอีกด้วย เกษตรกรจึงตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบอยู่ตลอดเวลา ทำนาได้ข้าวเท่าใดก็ต้องใช้หนี้เกือบหมด นอกจากนี้ การทำนายังคงได้ผลผลิตที่ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ถ้าปีไหนผลผลิตเสียหายก็จะทำให้หนี้สินพอกพูนมากขึ้นเรื่อยๆ จนลูกหนี้บางรายต้องโอนกรรมสิทธิ์ในนาที่ให้แก่เจ้าหนี้และกลายเป็นผู้เช่านา หรือเร่ร่อนไม่มีที่ดินทำกินในที่สุด

จากสภาพปัญหาความยากจนของชาวนาในสมัชชรัตน์โกสินทร์ ทำให้ทางราชการคิดหาวิธีช่วยเหลือด้วยการจัดหาเงินทุนมาให้กู้และคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำ ความคิดนี้ได้เริ่มขึ้นในปลายรัชกาลที่ 5 โดยกำหนดวิธีการที่จะช่วยชาวนาในด้านการลงทุนไว้ 2 วิธี คือ

วิธีที่ 1 จัดตั้งธนาคารเพื่อให้เงินกู้แก่ชาวนา แต่ขัดข้องในเรื่องเงินทุน และหลักประกันเงินกู้ ความคิดนี้จึงระงับไป

วิธีที่ 2 วิธีการสหกรณ์ประเภทหาทุน วิธีนี้เกิดจากรัฐบาลโดยกระทรวงพระคลังมหาสมบัติในปัจจุบัน คือ กระทรวงการคลัง ได้เชิญ เซอร์เบอร์นาร์ด ฮันเตอร์ หัวหน้าธนาคารแห่ง มัธราต ประเทศอินเดีย เข้ามาสำรวจหาช่องทางช่วยเหลือชาวนา โดยมีที่ดินและหลักทรัพย์อื่นเป็นประกัน เพื่อป้องกันมิให้ชาวนาที่กู้ยืมเงินทอดทิ้งที่นาหลบหนีสิน ส่วนการควบคุมเงินกู้และการเรียกเก็บเงิน ท่านได้แนะนำให้จัดตั้งสมาคมที่เรียกว่า “โคออปอเรทีฟ โซไซตี้ (Cooperative Society)” โดยมีหลักการร่วมมือกัน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งคำนี้พระราชวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ได้ทรงบัญญัติเป็นภาษาไทยว่า สมาคมสหกรณ์ จึงกล่าวได้ว่าประเทศไทยเริ่มศึกษาวิธีการสหกรณ์ขึ้น ในปี พ.ศ. 2457 แต่ก็ยังมิได้ดำเนินการอย่างไร จนกระทั่งในปี พ.ศ.2458 ได้มีการเปลี่ยนกรมสถิติพยากรณ์เป็น กรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ ประกอบด้วยส่วนราชการ 3 ส่วน คือ การพาณิชย์ การสถิติพยากรณ์ และการสหกรณ์ จากการทำพระองค์ทรงเป็นผู้บุกเบิกริเริ่มงานสหกรณ์ขึ้นในประเทศไทย จึงถือว่าพระองค์ทรงเป็น “พระบิดาแห่งสหกรณ์ไทย”

ในปี พ.ศ. 2459 ได้ก่อตั้งสหกรณ์วัดจันทร์ขึ้น ที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยมี พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ เป็นนายทะเบียน และถือเป็นต้นแบบของสหกรณ์ต่อมา

ปี พ.ศ. 2511 ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของขบวนการสหกรณ์ไทย คือ การรวมสหกรณ์หาทุนเข้าด้วยกัน และสามารถขยายการดำเนินธุรกิจเป็นแบบอเนกประสงค์ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่สมาชิก ด้วยเหตุนี้ สหกรณ์หาทุนจึงแปรสภาพเป็นสหกรณ์การเกษตรมาจนปัจจุบัน 2) แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร

สหกรณ์เป็นธุรกิจรูปแบบหนึ่งที่ประชาชนส่วนใหญ่รู้จัก และให้ความสนใจ รัฐบาลเกือบทุกยุคทุกสมัยได้นำระบบสหกรณ์มาช่วยแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพราะเชื่อว่าสหกรณ์จะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง เพราะสหกรณ์ไม่สามารถแก้ไขปัญหาทุกอย่างในสังคมได้ สหกรณ์จะแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของชาติได้ก็ต่อเมื่อสังคมนั้นๆ พร้อมทั้งจะนำระบบสหกรณ์เข้ามาใช้ และได้คนดีมีความสามารถที่จะดำเนินธุรกิจแบบนี้ให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและสังคมขึ้นมาเท่านั้น มิฉะนั้นแล้วการนำระบบสหกรณ์เข้าไปใช้ก็สูญเปล่า สหกรณ์เป็นธุรกิจที่ต้องการผู้มีความรู้เข้าไปบริหารและดำเนินงาน ฉะนั้นก่อนที่จะนำธุรกิจสหกรณ์ไปใช้แก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคม ณ ที่ใดๆ หรือในสังคมใดก็ตาม ควรจะได้มีการศึกษาให้รอบคอบก่อน สหกรณ์เป็นธุรกิจที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมของชาติมากเพราะสหกรณ์เป็นธุรกิจรูปแบบหนึ่งที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความเสมอภาคและความยุติธรรม หลักสหกรณ์ไม่เอาัดเอาเปรียบ ไม่มีการบังคับ และไม่มีการแสวงหากำไร แต่หลักการทั้งหลายเหล่านี้จะสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์โดยสมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกสหกรณ์และผู้บริหารสหกรณ์มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีดำเนินงานสหกรณ์นั้นๆ อย่างถูกต้อง (สลักจิต วิรัตติยา, 2549)

3) ความหมายของสหกรณ์การเกษตร

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย (2553) ได้ให้ความหมายของสหกรณ์การเกษตรว่า สหกรณ์การเกษตร หมายถึง สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตรรวมตัวกันจัดตั้งขึ้น และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจกรรมร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก และช่วยยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

ประยงค์ สายประเสริฐ (2536) ได้ให้ความหมายของสหกรณ์การเกษตรว่า สหกรณ์การเกษตร หมายถึง สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่สมาชิกที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีการดำเนินงานที่แตกต่างกันไปตามสภาพท้องที่และลักษณะการประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้สมาชิกดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อันจะทำให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิก ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการให้บริการต่างๆ แก่สมาชิก ได้แก่ การให้เงินกู้ การรับฝากเงิน การจัดหาวัสดุการเกษตร และเครื่องอุปโภคบริโภคมาจำหน่าย การรวบรวมผลิตผลการเกษตร และผลิตภัณฑ์ของสมาชิกมาจัดจำหน่ายหรือแปรรูปออกจำหน่าย การจัดระบบส่งน้ำ ระบายน้ำ การใช้น้ำ การส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการเกษตร และอุตสาหกรรมในครัวเรือน และการให้บริการอื่นๆ แก่สมาชิก

พจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายว่า สหกรณ์ คือ การงานที่ช่วยกันทำงาน ร่วมมือกัน วิธีการอย่างหนึ่งที่บุคคลพอใจร่วมมือกัน มีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และหาประโยชน์ร่วมกัน เพื่อบำรุงความเจริญในทางเศรษฐกิจโดยหลักการของความเสมอหน้า ส่วนคำว่า การเกษตร หมายความว่า งาน สิ่งหรือเรื่องที่ทำเกี่ยวกับ ที่ดิน พืช นา ไร่ ทั้งนี้ เมื่อนำความหมายดังกล่าวมารวมกัน จะได้ความหมายของสหกรณ์การเกษตร หมายความว่า การงานที่ช่วยกันทำ งานที่ร่วมมือกันของผู้ทำเกี่ยวกับที่ดิน พืช นา ไร่ วิธีการจัดการอย่างหนึ่งที่บุคคลผู้ทำเกี่ยวกับที่ดิน พืช นา ไร่ พยายามร่วมมือกัน มีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และหาประโยชน์ร่วมกัน เพื่อบำรุงความเจริญทางเศรษฐกิจ โดยหลักของความเสมอหน้า

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า สหกรณ์การเกษตร เป็นสหกรณ์ที่กลุ่มคนผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตรรวมตัวกัน เพื่อดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจร่วมกันในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน ตั้งแต่การร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต ประกอบด้วย แรงงาน ที่ดิน เงินทุน และวัสดุ อุปกรณ์การเกษตร มีการรวมกลุ่มกันเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูลในการผลิต มีการแปรรูปและรวมกันจำหน่ายผลผลิต และจัดหาสินค้าอุปโภค บริโภค รวมถึงการออมเงินและสวัสดิการด้านอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตร

2.1.2 ความเป็นมาของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ได้กล่าวถึงความเป็นมาของสหกรณ์กองทุนสวนยางไว้ดังนี้ สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) ได้ให้ความช่วยเหลือชาวสวนยาง ตั้งแต่ปี 2504 โดยมีภารกิจเริ่มแรก ได้มุ่งเน้นไปที่การเปลี่ยนแปลงพันธุ์ยางเก่าให้เป็นยางพันธุ์ดี ที่ให้ผลผลิตต่อไร่สูงกว่าเดิม จากการดำเนินงานของสกย. ตลอด 50 ปี ปรากฏว่าทำให้ประเทศไทยมีเนื้อที่สวนยางกว่า 12 ล้านไร่ เป็นผลให้ผลผลิตยางพาราของไทย มากเป็นอันดับหนึ่งของโลก ตั้งแต่ปี 2534 เป็นต้นมา ซึ่งผลผลิตร้อยละ 90 ส่งออก ส่วนที่เหลือใช้ในประเทศ ซึ่งเป็นอัตราที่น้อยมาก

ปี 2535 – 2536 ได้เกิดภาวะราคายางตกต่ำอย่างยิ่ง ราคายางแผ่นดิบลดลงอย่างมาก เพียงกิโลกรัมละ 12 – 13 บาท ในขณะที่ต้นทุนการผลิตยางแผ่นดิบ ตอนนั้นอยู่ที่กิโลกรัมละ 17 บาท ด้วยเหตุนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องยางในระยะยาว โดยในคราวประชุมคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ ครั้งที่ 4/2536 เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2536 มีมติให้สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ดำเนินการก่อสร้างโรงงานผลิตยางแผ่นผึ่งแห้ง/รมควัน ในปี 2537 จำนวน 300 โรง ต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2537 ให้ สกย.ดำเนินการก่อสร้างโรงผลิตยางแผ่นผึ่งแห้ง/รมควัน ในปี 2538 จำนวน 400 โรง โดยที่รัฐให้การสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างอาคาร และจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการผลิต โดยเกษตรกรชาวสวนยางจะต้องขอจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ในรูปสหกรณ์สกย. จำกัด

จากหนังสือคำชี้แจงโครงการพัฒนาการผลิตยางแผ่นผึ่งแห้ง/รมควัน ปี 2537 – 2540 ซึ่งจัดทำโดยส่วนพัฒนาการตลาดและโรงรม ฝ่ายพัฒนาสวนสงเคราะห์ สกย.ได้กำหนดแนวทางต่อไปของการพัฒนาสหกรณ์กองทุนสวนยาง คือการจัดตั้งสหกรณ์กองทุนสวนยาง จากสหกรณ์เดี่ยวๆ ให้โตขึ้นเป็นสหกรณ์กองทุนสงเคราะห์สวนยางระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศในที่สุด ซึ่งสามารถดำเนินการธุรกิจยางพาราให้ครบวงจรยิ่งขึ้น ตั้งแต่การผลิตจนถึงการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางออกจำหน่าย เมื่อเกิดกิจกรรมดังกล่าวนี้แล้ว ก็หมายถึงความสำเร็จของโครงการอย่างสมบูรณ์ เกิดประโยชน์ร่วมกันทั้งภาคสหกรณ์กองทุนสวนยาง ภาคธุรกิจเอกชน และภาครัฐ และจากแผนวิสาหกิจฉบับที่ 3 (2540 – 2544) ของสกย. มีวัตถุประสงค์หลักข้อหนึ่ง คือ การพัฒนาบทบาทขององค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับกิจการยางพาราให้เข้มแข็ง

2.1.3 การดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

การดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ รูปแบบการบริหารงาน รูปแบบการรวบรวมยางพารา การกำหนดราคารับซื้อน้ำยางของสหกรณ์ การจ่ายเงินให้แก่สมาชิก และการจัดการเงินทุนดำเนินการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (สหกรณ์กองทุนสวนยาง, 2554 และวรวิทย์ สว่างทุกข์, 2544)

1) วัตถุประสงค์

สหกรณ์กองทุนสวนยาง มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก โดยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- 1.1) จัดหาวัสดุการเกษตรและเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิก
- 1.2) รวบรวมผลิตผลจากการทำสวนยางรวมทั้งผลิตผลการเกษตร และผลิตภัณฑ์ของสมาชิกมาจัดการขาย หรือแปรรูปออกขายโดยซื้อหรือรวบรวมผลิตผลจากสมาชิกก่อนผู้อื่น
- 1.3) จัดหาทุนเพื่อกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
- 1.4) ส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก
- 1.5) ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและชุมชน
- 1.6) ร่วมมือกับสหกรณ์อื่น สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ องค์กรชุมชนภาคเอกชน และหน่วยงานของรัฐเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์
- 1.7) ส่งเสริมและเผยแพร่อาชีพการทำสวนยาง หัตถศึกษา อุตสาหกรรมในครัวเรือนหรือการประกอบอาชีพอย่างอื่นในหมู่สมาชิกและครอบครัวสมาชิก รวมทั้งการส่งเสริมความรู้ในการผลิตทางอุตสาหกรรม เพื่อให้สมาชิกมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง

2) การดำเนินงาน

สหกรณ์กองทุนสวนยางจะมีการบริหารงาน ในรูปแบบของการดำเนินงานร่วมกันสมาชิก โดยคณะกรรมการดำเนินงานจะมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบกันอย่างชัดเจน ดังนี้

- 2.1) ประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้
 - (1) เป็นประธานในที่ประชุมใหญ่ และที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการและควบคุมการประชุมดังกล่าวให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
 - (2) ควบคุมดูแลการดำเนินการ งานทั่วไปของสหกรณ์ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและอยู่ในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
 - (3) ลงลายมือชื่อในเอกสารต่าง ๆ ในนามสหกรณ์ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้
 - (4) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ภายใต้กฎหมายข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์
- 2.2) รองประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้
 - (1) ปฏิบัติการในอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการแทนประธานกรรมการเมื่อประธานกรรมการไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อตำแหน่งประธานกรรมการว่างลง
 - (2) ปฏิบัติการตามที่ประธานกรรมการมอบหมายให้

(3) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์

2.3) เลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (1) จัดทำรายงานการประชุมใหญ่และรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการทุกครั้ง
- (2) ดูแล รักษาเอกสารและรายงานการประชุมของสหกรณ์ให้เรียบร้อยอยู่เสมอ
- (3) แจ้งนัดประชุมไปยังบรรดาสมาชิกหรือกรรมการดำเนินการ แล้วแต่กรณี
- (4) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์

2.4) เภรัญญิก มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (1) ควบคุม ดูแล ตรวจสอบการรับจ่าย การเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของสหกรณ์ให้เป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย
- (2) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์

2.5) ผู้จัดการสหกรณ์ สหกรณ์อาจจ้างผู้จัดการสหกรณ์ โดยกำหนดระยะเวลาหรือไม่ กำหนดระยะเวลาก็ได้ ผู้จัดการมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการทั่วไปและรับผิดชอบเกี่ยวกับบรรดากิจการประจำของสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

(1) ตรวจสอบการสมัครเข้าเป็นสมาชิกให้เป็นการถูกต้อง ตลอดจนเป็นธุระจัดให้ผู้เข้าเป็นสมาชิกลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกและชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้ากับค่าหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์

(2) ควบคุมให้มีการเก็บเงินค่าหุ้น โอนหุ้น แจ้งยอดจำนวนหุ้น จ่ายคืนค่าหุ้นและชักชวนการถือหุ้นในสหกรณ์

(3) รับฝากเงิน จ่ายคืนเงินฝาก และส่งเสริมการรับฝากเงินของสหกรณ์

(4) เป็นธุระในการตรวจสอบคำขอกู้ จ่ายเงินกู้ จัดทำเอกสารเกี่ยวกับเงินกู้ให้เป็นไปตามแบบและระเบียบของสหกรณ์

(5) จัดทำรายละเอียดของสมาชิกรายตัวเกี่ยวกับเงินค่าหุ้น และเงินให้กู้ทุกหกเดือน พร้อมกับแจ้งให้สมาชิกทราบเป็นรายบุคคล

(6) พิจารณาจัดจ้างเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในระเบียบของสหกรณ์ รวมถึงกำหนดหน้าที่และวิปฏิบัติงานของบรรดาเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ตลอดจนเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เหล่านั้นให้เป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย

(7) เป็นฐานะกวดขันในเรื่องการออกไปรับ เรียกไปรับ หรือจัดให้มีใบสำคัญเกี่ยวกับการซื้อขาย และการทำธุรกิจต่างๆ ของสหกรณ์ รับผิดชอบในการรับจ่ายเงินของสหกรณ์ให้เป็นการถูกต้อง รวบรวมใบสำคัญและเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการเงินไว้โดยครบถ้วน และเก็บรักษาเงินของสหกรณ์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

(8) รับผิดชอบและดูแลในการจัดทำบัญชีและทะเบียนต่างๆ ของสหกรณ์ให้ถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน

(9) ติดต่อประสานงานกับเลขานุการในการนัดเรียกประชุมใหญ่ ประชุมคณะกรรมการ ดำเนินการ และประชุมคณะกรรมการอื่น ๆ

(10) รับผิดชอบจัดทำบคูลรวมทั้งบัญชีกำไรขาดทุน และรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์เสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา เพื่อเสนอต่อที่ประชุมใหญ่อนุมัติ

(11) จัดทำแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสหกรณ์เสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา

(12) จัดทำแผนปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้สอดคล้องกับแผนงานที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่

(13) เข้าร่วมประชุมและชี้แจงในการประชุมใหญ่ ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ และประชุมคณะกรรมการอื่นๆ เว้นแต่กรณีซึ่งที่ประชุมอื่นๆ มิให้เข้าร่วมประชุม

(14) ปฏิบัติการเกี่ยวกับงานสารบรรณของสหกรณ์

(15) รักษาดวงตราของสหกรณ์ และรับผิดชอบตรวจตราดูแลทรัพย์สินต่างๆ ของสหกรณ์ ตลอดจนผลิตผล ผลิตภัณฑ์ และสินค้าอื่นๆ ของสหกรณ์ ให้อยู่ในสภาพอันดีและปลอดภัย

(16) เสนอรายงานกิจการประจำเดือนของสหกรณ์ต่อคณะกรรมการดำเนินการ

(17) รักษาเงินสดของสหกรณ์ภายในจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการอนุญาตให้สำรองไว้ใช้จ่ายในกิจการของสหกรณ์ และจัดการส่งเงินของสหกรณ์นอกจากจำนวนดังกล่าวนั้นเข้าฝากตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

(18) สํารวจผลิตผลและสินค้าอื่นๆ ในตลาดต่างๆ เพื่อเป็นหลักในการพิจารณาดำเนินกิจการของสหกรณ์กับแจ้งให้คณะกรรมการดำเนินการและสมาชิกทราบความเคลื่อนไหวของราคาผลิตผลและสินค้านั้นๆ ด้วย

(19) ดูแลที่ดิน สำนักงาน อาคาร อุปกรณ์ และทรัพย์สินอื่นๆ ของสหกรณ์

(20) รับผิดชอบตรวจสอบการรับจ่ายเงินทั้งปวงของสหกรณ์ให้เป็นการถูกต้องตลอดจนรวบรวมใบสำคัญและเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการเงินของสหกรณ์ไว้โดยครบถ้วน

(21) เป็นธุระในการส่งเสริมเผยแพร่วิชาการเกษตร การผลิตทางอุตสาหกรรมหรือการประกอบอาชีพในหมู่สมาชิก การจัดทำงบสินทรัพย์และหนี้สิน งบรายได้และค่าใช้จ่ายกับ

ทะเบียนเกษตรกรอื่นๆ สำหรับสมาชิก การศึกษาอบรมทางสหกรณ์และทางอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องใน หมู่สมาชิกตลอดจนการชักจูง การฝากเงินในสหกรณ์

(22) เสนอรายการหรือรายงานของสหกรณ์ต่อทางราชการตามแบบและระยะเวลาที่ ทางราชการกำหนด

(23) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการหรือคณะกรรมการอื่นๆ ของสหกรณ์มอบหมายหรือตามที่ควรกระทำ เพื่อให้กิจการในหน้าที่ลุล่วงไปด้วยดี

3) รูปแบบการรวบรวมยางพารา

การดำเนินธุรกิจรวบรวมยางพาราของสหกรณ์ พบว่า มีความหลากหลายขึ้นอยู่กับ เงื่อนไขหรือข้อจำกัดของแต่ละพื้นที่ ซึ่งแบ่งแยกได้ดังนี้

3.1) การรวมน้ำยางสด เป็นการรวมน้ำยางสดจากสมาชิกแล้วนำไปจำหน่ายโดยไม่ผ่านกระบวนการแปรรูป ซึ่งวิธีการนี้สมาชิกจะส่งน้ำยางสดที่โรงงานสหกรณ์ หรือสหกรณ์ บางแห่งอาจจะมีจุดรวบรวมในพื้นที่ด้วย เมื่อสมาชิกมาส่งน้ำยางสดสหกรณ์จะสุ่มตัวอย่างเพื่อหา เปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง (Dried Rubber Content: DRC) จากนั้นจะรวมน้ำยางทั้งหมดที่สมาชิกส่ง มอบนำไปจำหน่ายให้กับโรงงานตามที่ตกลงกัน สหกรณ์จะจำหน่ายน้ำยางสดเมื่อตลาดมีความ ต้องการมาก และราคาสูงกว่ายางแผ่นดิบ

3.2) การรวบรวมยางแผ่นดิบ เป็นการรวบรวมยางแผ่นดิบจากสมาชิกแล้วนำไปจำหน่าย ให้กับโรงรมหรือพ่อค้าในเมือง ในกรณีโรงรมเต็มกำลังการผลิต

3.3) การรวมน้ำยางสดแล้วแปรรูปเป็นยางแผ่นรมควัน เป็นการรวมน้ำยางสดจาก สมาชิกหรือเกษตรกรทั่วไป แล้วนำมาแปรรูปเป็นยางอบแห้งหรือรมควัน เมื่อสหกรณ์รับน้ำยาง จากสมาชิกของแต่ละรายแล้วจะสุ่มตัวอย่างหาเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง และจดบันทึกไว้ จากนั้นจะ นำน้ำยางสดทั้งหมดมารวมกันแล้วนำไปผ่านกระบวนการต่างๆ เพื่อทำเป็นยางแผ่นนำไปอบแห้ง หรือรมควันและจำหน่ายต่อไป การผลิตยางชนิดดังกล่าวสามารถเก็บสต็อกเพื่อรอราคาได้ การ รวบรวมยาง 3 ลักษณะดังกล่าวข้างต้น สหกรณ์ใช้วิธีการซื้อขาย หรือวิธีกงสี ซึ่งแต่ละแห่งจะไม่ เหมือนกัน

4) การกำหนดราคาซื้อขายน้ำยางของสหกรณ์

4.1) ยางสด

การซื้อขาย สหกรณ์จะกำหนดราคาซื้อขายในแต่ละวันไว้ที่หน้าโรงงาน โดยการสอบถาม ราคาจากบริษัทหรือโรงงานต่างๆ ว่าซื้อน้ำยางชนิดใด ราคาเท่าใด เมื่อสหกรณ์ได้ทราบราคาแล้ว จะหักค่าใช้จ่ายในการรวบรวมและแปรรูปของสหกรณ์ออกที่เหลือเป็นราคาที่กำหนดซื้อขายจาก สมาชิก หรือซื้อใกล้เคียงกับราคาท้องถิ่นหรือสูงกว่า แต่กรณีที่สหกรณ์ได้ทำสัญญาซื้อขาย ล่วงหน้ากับบริษัทก็สามารถกำหนดราคาซื้อขายจากสมาชิกได้ โดยคิดจากราคาตกลงขายล่วงหน้า

หักออกด้วยค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ ที่เหลือเป็นราคาที่กำหนดรับซื้อจากสมาชิก สำหรับวิธีกึ่งสีไม่จำเป็นต้องกำหนดราคาซื้อจากสมาชิกในแต่ละวัน เพราะสมาชิกจะได้ราคา เมื่อสหกรณ์จำหน่ายแล้วหักด้วยค่าใช้จ่าย จึงเป็นราคาที่สมาชิกได้รับ

4.2) ยางแผ่นดิบ

กำหนดราคาซื้อขายตามคุณภาพชั้นยาง โดยตั้งราคาใกล้เคียงกับตลาดท้องถิ่นหรือสูงกว่าเล็กน้อย แต่บางท้องที่จะใช้วิธีการประมูล

5) การจ่ายเงินให้แก่สมาชิก

สหกรณ์จ่ายเงินให้สมาชิก 3 ลักษณะด้วยกัน คือ

5.1) จ่ายขาดเต็มราคาของจำนวนน้ำหนักเนื้อยางแห้งที่ส่งมอบให้สหกรณ์ (กรณีซื้อขาด) จ่ายเมื่อทราบเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง อาจประมาณ 2-3 วัน

5.2) จ่ายบางส่วนตามความจำเป็นของสมาชิก สหกรณ์อาจจะจ่ายเงินไปก่อน 50 – 70% ของราคาขาย เมื่อสหกรณ์จำหน่ายยางแล้วหักค่าใช้จ่ายไว้ ที่เหลือจะจ่ายให้สมาชิกตามราคาและน้ำหนักที่ส่งมอบไว้

5.3) จ่ายเมื่อสหกรณ์จำหน่ายยางได้ แล้วนำค่าใช้จ่ายมาหักที่เหลือจะจ่ายคืนสมาชิก สหกรณ์ อาจจะกำหนดวันจ่ายเงิน 7 – 15 วัน/ครั้ง แล้วแต่ความจำเป็นและความต้องการของสมาชิกแต่ละแห่งซึ่งกำหนดระยะเวลาไม่เท่ากัน ตลาดจำหน่ายยางพาราของสหกรณ์กองทุนสวนยางของสหกรณ์กองทุนสวนยางเป็นลักษณะต่างสหกรณ์ต่างชาย ยังไม่ได้มีการประสานงานกันในระดับอำเภอและจังหวัดเท่าที่ควร

6) การจัดการด้านเงินทุนดำเนินการ

เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินการของสหกรณ์กองทุนสวนยาง มาจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

6.1) การระดมหุ้น เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้กิจการของสหกรณ์อยู่รอด แนวทางการระดมทุนมีหลายวิธีตามแต่สถานการณ์ของแต่ละสหกรณ์ กล่าวคือ การระดมหุ้น เป็นวิธีการที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุด เพราะนอกจากจะช่วยให้สหกรณ์มีเงินทุนดำเนินการแล้ว สมาชิกยังมีความรู้สึกในการเป็นเจ้าของกิจการ และเป็นการออมทรัพย์ของเกษตรกรที่เกิดประโยชน์ทางตรงมากที่สุด วิธีการนี้จะไม่มีปัญหาในกลุ่มสมาชิกที่พอจะมีรายได้ และมีความเข้าใจในระบบสหกรณ์เป็นอย่างดี แต่จะมีปัญหาบ้างในกลุ่มสมาชิกที่มีฐานะยากจน มีอาชีพหลักคือยางพาราอย่างเดียว มีเนื้อที่ทำสวนยางไม่กี่ไร่ ไม่มีอาชีพเสริมรายได้ทางอื่น สมาชิกกลุ่มนี้จะสามารถเข้าหุ้นได้คราวละไม่มากนัก เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ และพนักงานด้านการพัฒนาส่งเสริมสหกรณ์ที่จะช่วยกันให้ความรู้ความเข้าใจในการเข้าหุ้นสหกรณ์ให้มากที่สุด เพราะวิธีการนี้เป็นวิธีการลดต้นทุนด้านการเงินได้ดีที่สุด

6.2) แหล่งเงินกู้

(1) สถาบันการเงินต่างๆ

สถาบันการเงินหลายแห่งให้ความช่วยเหลือด้านการให้กู้ดอกเบี้ยต่ำ เช่น ธกส. ชุมชนสหกรณ์ รวมทั้งการเกษตรอื่นๆ โดยดอกเบี้ยจะแตกต่างกันออกไปตามข้อบังคับของแต่ละสถาบัน

(2) หน่วยราชการ

หน่วยราชการที่มีโครงการให้สหกรณ์กู้เงินทุนหมุนเวียน เช่น กรมส่งเสริมสหกรณ์ มอบหมายให้สหกรณ์จังหวัดมีอำนาจกู้เงินทุนหมุนเวียนได้ สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางมอบหมายให้หัวหน้าสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดมีอำนาจอนุมัติเงินกู้เงินทุนหมุนเวียนเพื่ออาชีพเสริมได้รายละ 20,000 บาท โดยให้เน้นการกู้เป็นกลุ่ม

2.1.4 เกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

ในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง จะมีการประเมินมาตรฐานการดำเนินงานจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยมีหลักเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐาน ดังนี้ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2553)

- 1) ผลการดำเนินงานสองปีบัญชีย้อนหลัง สหกรณ์มีผลการดำเนินงานไม่ขาดทุน เว้นแต่ปีใดมีอุบัติเหตุหรือภัยธรรมชาติ จนเกิดความเสียหาย ต่อสมาชิกและสหกรณ์โดยรวม ให้ตัดปี นั้นออก
- 2) ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง ไม่มีการกระทำอันถือได้ว่าทุจริตต่อสหกรณ์
- 3) ผลการดำเนินงานในรอบปีบัญชีสุดท้ายสหกรณ์จัดทำงบการเงินแล้วเสร็จ และส่งให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วนำเสนออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี
- 4) ผลการดำเนินงานในรอบปีบัญชีสุดท้าย สหกรณ์ต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบของสมาชิกทั้งหมดร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์
- 5) ต้องจัดจ้างเจ้าหน้าที่สหกรณ์ปฏิบัติงานประจำรับผิดชอบ ดำเนินการ และธุรกิจของสหกรณ์ หากยังไม่มีการจัดจ้างต้องมีกรรมการดำเนินการหรือสมาชิกที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำ
- 6) ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง สหกรณ์ต้องมีการจัดสรรกำไรสุทธิ และจ่ายเงินทุนสวัสดิการสมาชิกหรือทุนสาธารณะประโยชน์อย่างน้อยหนึ่งครั้ง
- 7) ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีสุดท้าย สหกรณ์ต้องไม่กระทำการใดอันเป็นการจงใจฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์

สหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานสหกรณ์ ตามที่กำหนดในข้อ (1) – (7) ทุกข้อ สหกรณ์นั้นเป็นสหกรณ์ระดับได้มาตรฐาน ส่วนสหกรณ์ใดที่มีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานสหกรณ์ตามที่กำหนด ในข้อ (1) – (7) แม้เพียงข้อเดียว สหกรณ์นั้นเป็นสหกรณ์ระดับต่ำกว่ามาตรฐาน

2.1.5 การบริหารจัดการของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

การบริหารจัดการของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ประกอบด้วย หลักการบริหารจัดการ สหกรณ์กองทุนสวนยางอย่างมีประสิทธิภาพ และปัจจัยที่ส่งผลให้การบริหารจัดการของสหกรณ์ฯ ล้มเหลว ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) หลักการบริหารจัดการสหกรณ์กองทุนสวนยางอย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการบริหารจัดการสหกรณ์ฯ อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องดำเนินการ ดังนี้ (อรุณ รัชธรรม, 2532)

1.1) สหกรณ์ฯ ต้องให้ความรู้ ส่งเสริมให้สมาชิกมีคุณภาพสูง โดยเน้นให้มีการศึกษาอบรมกับสมาชิก พร้อมทั้งส่งเสริมให้สมาชิกรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตน และมีความสำนึกในการเป็นเจ้าของสหกรณ์ฯ ด้วย

1.2) สหกรณ์ฯ ต้องให้ความสะดวกในด้านต่างๆ ต่อสมาชิกให้ดี เป็นไปตามความต้องการของสมาชิกและการบริการที่มีความประทับใจ

1.3) ให้ความเป็นธรรมต่อสมาชิกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ฯ จะทำให้สมาชิกศรัทธาและเข้ามามีส่วนร่วมกับสหกรณ์การเกษตร

1.4) เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ฯ ต้องบริการเป็นอย่างดีต่อสมาชิก

1.5) ต้องวิเคราะห์ธุรกิจสหกรณ์การเกษตรทุกระยะเป็นอย่างดีต่อสมาชิก

1.6) ต้องใช้จ่ายอย่างประหยัด มีการควบคุมค่าใช้จ่ายให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2) ปัจจัยที่ส่งผลให้การบริหารจัดการของสหกรณ์ฯ ล้มเหลว

กลุ่มเกษตรกรบางกลุ่ม ประสบความล้มเหลวในการบริหารจัดการ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากสิ่งต่างๆ ดังนี้ (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2538)

2.1) ความล้มเหลวทางด้านความรู้ ความล้มเหลวในเรื่องต่างๆ ทั้งทางด้านนโยบาย และวิธีการปฏิบัติความรู้ทางเนื้อหาวิชาที่จำเป็นต้องศึกษา ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการศึกษา ตลอดจนขาดความรู้ทางด้านกฎหมาย ระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ

2.2) ความล้มเหลวทางด้านส่วนบุคคล ความล้มเหลวด้านบุคลิกภาพส่วนบุคคล มีความสำคัญพอๆ กับความล้มเหลวทางด้านความรู้ ความล้มเหลวทางด้านบุคลิกภาพ มีสาเหตุมาจากการขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ไม่มีความสามารถในการตัดสินใจ เพราะเกิดความกลัวว่า

จะเกิดความผิดพลาด ขาดความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ไม่กระจายความรับผิดชอบให้กับผู้ร่วมงานและไม่สามารถวิเคราะห์และประเมินผู้ร่วมงานได้

2.1.6 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดสงขลา

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ประกาศเรื่องกำหนดระดับมาตรฐานสหกรณ์ สำหรับเป็นเครื่องมือชี้วัดมาตรฐานสหกรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็ง อันจะส่งผลให้สหกรณ์และบรรดาสมาชิกได้รับประโยชน์มากยิ่งขึ้น โดยกำหนดสหกรณ์เป็นสองระดับ คือ ระดับได้มาตรฐาน และระดับต่ำกว่ามาตรฐาน

สหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดสงขลา มีจำนวนทั้งสิ้น 84 สหกรณ์ แบ่งเป็นสหกรณ์ที่เปิดดำเนินงาน จำนวน 59 สหกรณ์ และสหกรณ์ที่ปิดดำเนินงานไปแล้ว จำนวน 25 สหกรณ์ โดยผลการประเมินเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในปี 2552 มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 2.1)

- (1) สหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 48 สหกรณ์
- (2) สหกรณ์กองทุนสวนยางที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 11 สหกรณ์

ตารางที่ 2.1 ผลการประเมินเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา

ผลการประเมิน	จำนวน
ผ่านเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐาน	48
ไม่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐาน	11
รวม	59

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐาน จำนวน 2 สหกรณ์ คือ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านนาหว้า และสหกรณ์กองทุนสวนยางทุ่งทอง และสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ไม่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐาน จำนวน 2 สหกรณ์ คือ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านโคกสูง 35 และสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านหน้าคอก (ภาคผนวก 1)

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ ประกอบด้วย ความหมายของทัศนคติ การเกิดทัศนคติ แหล่งของทัศนคติ ประเภทของทัศนคติ การวัดทัศนคติ มาตรวัดทัศนคติ และการประเมินค่าทัศนคติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ประทีป บัวละวงศ์ และอุบลวัลย์ รอดเอี่ยม, 2551 และ รุ่งสรรค์ ประเสริฐศรี, 2548)

1) ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติ คือ การประเมินหรือการตัดสินเกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบในวัตถุ คน หรือ เหตุการณ์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกของคนคนหนึ่ง เกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง หรือเป็นท่าที หรือแนวโน้มของบุคคลที่แสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเป็นบุคคล กลุ่มคน ความคิดหรือสิ่งของก็ได้ โดยมีความรู้สึกหรือความเชื่อเป็นพื้นฐาน ทัศนคติไม่ใช่สิ่งเดียวกับค่านิยม เพราะค่านิยมเป็นสิ่งที่เราเห็นคุณค่า แต่ทัศนคติเป็นความรู้สึกด้านอารมณ์ (พอใจหรือไม่พอใจ) แต่ทั้ง 2 อย่างมีความสัมพันธ์กัน ทัศนคติเป็นพลังอย่างหนึ่งที่มองไม่เห็นเช่นเดียวกับสัญชาตญาณ หรือแรงจูงใจ เป็นพลังซึ่งสามารถผลักดันการกระทำบางอย่างที่สอดคล้องกับความรู้สึกของทัศนคติ

2) การเกิดทัศนคติ

การเกิดทัศนคติ ประกอบด้วย การเกิดทัศนคติทางด้านความรู้ความเข้าใจ การเกิดทัศนคติทางด้านความชอบ และการเกิดทัศนคติทางด้านพฤติกรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1) การเกิดทัศนคติทางด้านความรู้ความเข้าใจ

จากสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน บุคคลรับและสัมผัสสิ่งต่างๆ เป็นประจํา นับไม่ถ้วน บุคคลมักจะแบ่งสิ่งที่ผ่านเข้ามาจากภายนอก เพื่อให้เกิดความง่ายในการให้ความหมายหรือความคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้น โดยรวมสิ่งที่เหมือนกันหรือคล้ายกันเข้าด้วยกัน เพราะสมองของบุคคลย่อมเป็นไปไม่ได้ที่จะรับและจำสิ่งต่างๆ รอบตัวได้หมดทุกอย่าง ขบวนการการแบ่งออกเป็นหมวดหมู่นี้เรียกว่า Categorization การที่บุคคลจะมีปฏิกริยาโต้ตอบสถานการณ์ใดๆ อย่างไรนั้น บุคคลมักจะโต้ตอบภาวการณ์ที่คล้ายๆกันด้วยปฏิกริยาที่คล้ายกัน ความเชื่อบางอย่างเช่น “ชาวแม็กซิกันสกปรกหรือขี้เกียจ” จึงมีอิทธิพลมากที่ทำให้ชาวผิวขาวไม่จ้างเข้าทำงาน การจัดหมวดหมู่จะช่วยบุคคลในด้านการรับรู้ (Perception) แต่ในทางตรงกันข้ามอาจทำให้บุคคลเข้าใจสิ่งแวดล้อมในทางที่ผิดได้ โดยที่บุคคลนั้นสรุปด้วยตนเองอย่างปราศจากข้อมูลที่ต้องการ การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งเร้าต่างๆ นี้เป็นส่วนประกอบทางด้านความรู้ทางทัศนคติ

2.2) การเกิดทัศนคติทางด้านความชอบ

ส่วนประกอบของทัศนคติทางด้านความชอบ ได้แก่ ความรู้สึกหรืออารมณ์ที่เป็นในด้านบวกหรือลบ (Positive หรือ Negative) ในทางสรีระวิทยาแล้ว “อารมณ์” จะเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับภาวการณ์ที่มีมาเร้า หลังจากบุคคลนั้น “แปลความหมาย” หรือให้ความหมายสิ่งเร้านั้นแล้วทำให้ทราบทิศทางของ “อารมณ์” หรือ “ความรู้สึก” ว่าเป็นไปในทางด้านบวกหรือลบได้ ซึ่งก็หมายถึงทัศนคติทางด้านความชอบนั่นเอง ตัวอย่างเช่น ถ้าบุคคลหนึ่งมีประสบการณ์ โดยผ่านสิ่งเร้าอย่างหนึ่ง ซึ่งมีคำอธิบายเกี่ยวกับสิ่งนั้นอย่างแจ่มแจ้ง เช่น รู้ว่าตัวเองฉีด Adrenaline บุคคลนั้นก็ไม่มีความรู้สึก “กลัว” แต่ถ้าไม่ได้รับคำอธิบายที่เพียงพอก็อาจเกิดอารมณ์ “กลัว” Scott ได้กล่าวไว้ว่า

การให้รางวัลจะมีผลทำให้ทัศนคติของบุคคลเปลี่ยนได้มากกว่า “การทำโทษ” องค์ประกอบอื่นที่มีผลต่อการทำให้เกิด “อารมณ์” ในทางที่ดีนั้น ได้แก่ ความคุ้นเคย (Familiarity)

2.3) การเกิดทัศนคติทางด้านพฤติกรรม

บรรทัดฐานทางสังคม (Social Norms) จะมีอิทธิพลต่อการเกิดทัศนคติทางด้านพฤติกรรมมาก บรรทัดฐานทางสังคมเป็นความคิดที่กลุ่มชนเชื่อว่าอะไรเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เด็กๆ จะถูกพ่อแม่อนุญาตให้ทำในบางสิ่งและห้ามทำในบางสิ่ง บางครั้งการพูดการห้ามของพ่อแม่ จะชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่สังคมคิดว่าดีหรือไม่ดีได้ พ่อแม่อาจพูดว่า “อย่าทำอย่างนั้นสังคมหรือชาวบ้านจะซุบซิบกัน” บรรทัดฐานของสังคมนี้ขึ้นอยู่กับแต่ละประเทศ เช่น ในอเมริกาจะถือเชื้อชาติหรือสีผิวเป็นสำคัญ กรีกจะถือศาสนา เป็นต้น บรรทัดฐานเหล่านี้จะควบคุมความประพฤติการปฏิบัติหรือการแสดงออกของแต่ละบุคคล

3) แหล่งของทัศนคติ

แหล่งของทัศนคติ ประกอบด้วย ประสบการณ์เฉพาะอย่าง การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น สิ่งที่เป็นแบบอย่าง และองค์ประกอบเกี่ยวกับสถาบัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1) ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specific Experiences)

วิธีการหนึ่งที่เราเรียนรู้ทัศนคติ คือจากการมีประสบการณ์เฉพาะอย่างกับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับทัศนคตินั้น ตัวอย่างเช่น ถ้าเรามีประสบการณ์ที่ดีในการติดต่อกับบุคคลหนึ่ง เราจะมีความรู้สึกชอบบุคคลนั้น ในทางตรงกันข้าม ถ้ามีประสบการณ์ที่ไม่ดี เช่น ได้รับการลงโทษจะโดยทางร่างกายหรือจิตใจก็ตาม หรือเกิดภาวะคับข้องใจ (Frustration) อยู่บ่อยๆ จากการได้พบปะหรือติดต่อกับบุคคลนั้น เรามักจะมีแนวโน้มที่จะไม่ชอบบุคคลนั้นได้ บางครั้งถึงแม้ว่าจะมีประสบการณ์ (ที่ดีหรือไม่ดี) เพียงครั้งเดียวก็อาจจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติของบุคคลได้และอาจจะเป็นไปในทางรุนแรงได้ ซึ่งทั้งนี้อาจจะมีผลจากการให้การสรุปที่รุนแรงเกินไปต่อเหตุการณ์เฉพาะอย่างที่เกิดขึ้น หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีความรุนแรงและทำร้ายจิตใจมากนั่นเอง

3.2) การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น (Communication from Others)

ทัศนคติหลายอย่างของบุคคลเกิดจากผลของการได้ติดต่อกับสื่อสารกับบุคคลอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการที่ได้รับในครอบครัว ตัวอย่างเช่น เด็กจะได้รับการสั่งสอนหรือบอกจากผู้ปกครองเสมอว่า “การขโมยสิ่งของของคนอื่นไม่ดี” “เวลารับประทานอาหารไม่ควรดูทีวีหรือเล่นมือถือ” “แพทย์เป็นบุคคลสำคัญ” ฯลฯ ข้อความหรือคำพูดเหล่านี้ เด็กได้รับจากบุคคลที่เขาขย่งนับถือ และจะมีผลต่อความเชื่อและทัศนคติของเด็กได้ เช่นเดียวกันในสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ครูจะเป็นคนที่เด็กขย่ง เคารพและเชื่อฟัง คำบอกเล่าของครูก็จะมีอิทธิพลต่อความเชื่อและทัศนคติของเด็กได้ การยอมรับความเชื่อหรือการเกิดทัศนคติในวัยเด็กนี้

ส่วนมากมักจะเกิดขึ้นโดยปราศจากเหตุผล และเมื่อเด็กโตขึ้น ความคิดก็เปลี่ยนไปในบางอย่าง ดังนั้น เด็กอาจเกิดความไม่สบายใจได้

3.3) สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Models)

ทัศนคติบางอย่างของเราถูกสร้างขึ้นจากการเลียนแบบจากคนอื่น ขบวนการเกิดทัศนคติโดยวิธีนี้เกิดได้โดยขั้นแรกจากเหตุการณ์บางอย่าง บุคคลจะมองเห็นว่าบุคคลอื่นมีการปฏิบัติอย่างไร ขั้นต่อไปบุคคลนั้นจะแปลความหมายของการปฏิบัตินั้นในรูปของความเชื่อทัศนคติซึ่งมาจากการปฏิบัติของเขา ถ้าบุคคลนั้นให้ความเคารพนับถือยกย่องบุคคลที่แสดงปฏิกริยานั้นอยู่แล้ว บุคคลนั้นจะยอมรับความรู้สึกเชื่อที่เขาคิดว่าบุคคลที่แสดงปฏิกริยานั้นๆ มี

3.4) องค์ประกอบเกี่ยวกับสถาบัน (Institutional Factors)

ทัศนคติของบุคคลหลายอย่างเกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากสถาบัน เช่น โรงเรียน สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา หน่วยงานต่างๆ ฯลฯ สถาบันเหล่านี้จะเป็นแหล่งที่มาและสิ่งสนับสนุนให้เกิดทัศนคติบางอย่างได้

4) ประเภทของทัศนคติ

ทัศนคติของบุคคลแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

4.1) ทัศนคติเชิงบวกหรือที่ดี เป็นทัศนคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออกถึงความรู้สึก อารมณ์ จากสภาพจิตใจ โต้ตอบในด้านดีต่อบุคคลอื่น หรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง รวมทั้งหน่วยงาน องค์กร สถาบัน การดำเนินการขององค์กรและอื่นๆ

4.2) ทัศนคติเชิงลบหรือไม่ดี คือ ทัศนคติที่สร้างความรู้สึกเป็นไปในการเสื่อมเสีย ไม่ได้ ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจ อาจมีความเคลือบแคลง ระแวง สงสัย รวมทั้งเกลียดชังต่อบุคคลใด บุคคลหนึ่ง เรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือหน่วยงาน องค์กร สถาบัน การดำเนินการของ องค์กรและอื่นๆ

4.3) ทัศนคติที่บุคคลไม่แสดงความคิดเห็นในเรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือต่อบุคคล หน่วยงาน องค์กร สถาบัน องค์กรและอื่นๆ โดยสิ้นเชิง

5) การวัดทัศนคติ

การวัดทัศนคติ มีหลักเบื้องต้น 3 ประการ ดังนี้ (บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ, 2543)

5.1) เนื้อหา (Content) การวัดทัศนคติต้องมีสิ่งเร้าไปกระตุ้นให้แสดงกริยาทำที่ออก สิ่งเร้าโดยทั่วไป ได้แก่ สิ่งที่ต้องการทำ

5.2) ทิศทาง (Direction) การวัดทัศนคติโดยทั่วไปกำหนดให้ทัศนคติมีทิศทางเป็น เส้นตรง และต่อเนื่องกันในลักษณะเป็น ซ้าย - ขวา และบวก - ลบ

5.3) ความเข้ม (Intensity) กริยาทำที่และความรู้สึกที่แสดงออกต่อสิ่งเรานั้น มีปริมาณมากหรือน้อยแตกต่างกัน ถ้ามีความเข้มสูงไม่ว่าจะเป็นไปในทิศทางใดก็ตาม จะมีความรู้สึก หรือทำที่รุนแรงมากกว่าที่มีความเข้มปานกลาง

6) มาตรวัดทัศนคติ

เครื่องมือที่ใช้วัดทัศนคติ เรียกว่า มาตรการส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เครื่องมือวัดทัศนคติที่นิยมใช้และรู้จักกันแพร่หลายมี 4 ชนิด ได้แก่ มาตรการแบบเทอร์สโตน (Thurstone Type Scale) มาตรการแบบลิเคอร์ท (Likert Scale) มาตรการแบบกัตต์แมน (Guttman Scale) และมาตรการของออสกู๊ด (Osgood Scale) ซึ่งแต่ละประเภทมีข้อจำกัด ข้อดี ข้อเสียแตกต่างกัน ดังนั้นการจะเลือกใช้มาตรวัดแบบใดขึ้นอยู่กับสถานการณ์และความจำกัดของการศึกษา (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ, 2543)

ออปเพนไฮม์ (Oppenheim, 1966) ได้เสนอแนะไว้ว่า ในการวัดทัศนคติโดยใช้มาตรวัด หากต้องการที่จะศึกษารูปแบบทัศนคติ (Attitude Pattern) หรือการสำรวจทฤษฎีทัศนคติ (theories of attitudes) มาตรการของลิเคอร์ท (Likert) จะเป็นเทคนิควิธีที่เหมาะสมที่สุด หรือ หากต้องการที่จะศึกษาการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Attitude Change) วิธีของกัตต์แมน (Guttman) จะเป็นวิธีที่ดีที่สุด หรือหากต้องการที่จะศึกษาความแตกต่างของกลุ่ม (group differences) การใช้วิธีของเทอร์สโตน (Thurstone) จะเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุด (สุบิน ชุระรัช, 2554)

7) การประเมินค่าทัศนคติ

ในการวัดทัศนคติหรือความรู้สึกนึกคิดของคนเราต่อสิ่งหนึ่ง เราต้องเสนอข้อความแสดงทัศนคติต่อสิ่งนั้น ๆ หลาย ๆ ข้อความ ให้ผู้รับการทดสอบประเมินค่าแต่ละข้อความ ถือเป็น 1 มาตรการ แล้วนำคะแนนจากมาตรต่าง ๆ มารวมเป็นคะแนนรวม และยึดคะแนนนี้เป็นหลักในการตีความ เนื่องจากถือว่าข้อความต่าง ๆ ก็วัดจากทัศนคติต่อสิ่งเดียวกัน มีข้อความหลายข้อความ เพื่อให้ข้อความเที่ยง น่าเชื่อถือมากขึ้น การให้คะแนน สำหรับทัศนคติทางบวกมีดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ 5 คะแนน
เห็นด้วย	เท่ากับ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	เท่ากับ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	เท่ากับ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ 1 คะแนน

หากข้อความแสดงทัศนคติทางลบ การให้คะแนนจะให้ในทางตรงกันข้ามกัน

เมื่อผู้ได้รับการทดสอบ ประเมินค่าข้อความทั้งหมดทีละข้อความ แล้วนำคะแนนที่ได้มารวมเป็นคะแนนของทัศนคติที่มีต่อเรื่องที่ทดสอบ ผู้สอบ ผู้เสนอวิธีวัดแบบนี้ คือ Likert ซึ่ง

ข้อตกลงเบื้องต้นที่สำคัญ คือ ข้อความต่าง ๆ ก็ใช้วัดทัศนคติของสิ่งเดียวกัน การคัดเลือกข้อความที่ใช้วัดจริงเป็นเรื่องสำคัญมาก (กฤตนัน อริยวัฒน์, 2554)

สมบุรณ์ เจริญจิระตระกูล (2552) ได้กล่าวถึง การประเมินค่าทัศนคติไว้ดังนี้ ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเรื่องต่างๆ นั้นจะสอบถามในลักษณะความคิดเห็นที่มีต่อข้อความที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ข้อความที่กำหนดมักจะเป็นชุดซึ่งประกอบด้วยหลายข้อความ ทั้งข้อความเชิงบวกและข้อความเชิงลบ หากคำตอบสำหรับความคิดเห็นเป็นข้อมูลแบบเรียงลำดับ 5 ระดับ โดยที่

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

แนวการวิเคราะห์ระดับทัศนคติ มี 2 วิธี

1) กำหนดช่วงระหว่างระดับความเห็นจากค่ากลาง

ค่าเฉลี่ยระดับความเห็น	ความหมาย
4.50 - 5.00	ทัศนคติดีมาก
3.50 - 4.49	ทัศนคติดี
2.50 - 3.49	ทัศนคติดีปานกลาง
1.50 - 2.49	ทัศนคติไม่สู้ดี
1.00 - 1.49	ทัศนคติไม่ดี

2) กำหนดช่วงระหว่างระดับความเห็นจากสูตร

$$\begin{aligned} \text{ช่วงระดับความเห็น} &= \text{พิสัย} / \text{จำนวนระดับชั้น} \\ &= (5 - 1) / 5 = 0.80 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ยระดับความเห็น	ความหมาย
4.20 - 5.00	ทัศนคติดีมาก
3.40 - 4.19	ทัศนคติดี
2.60 - 3.39	ทัศนคติดีปานกลาง
1.80 - 2.59	ทัศนคติไม่สู้ดี
1.00 - 1.79	ทัศนคติไม่ดี

การวิเคราะห์ระดับทัศนคติดังกล่าวข้างต้น เป็นการวิเคราะห์ระดับทัศนคติจากความคิดเห็นสำหรับข้อความเชิงบวก ส่วนการวิเคราะห์ระดับทัศนคติจากความคิดเห็นสำหรับข้อความ

เชิงลบ ก็มีแนวทางการวิเคราะห์ระดับทัศนคติ 2 วิธีเช่นเดียวกัน แต่จะมีการตีความหมายตรงกันข้าม

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อภิญา รัตนชัย และบัญชา สมบูรณ์สุข (2540) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางภาคใต้ของประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง 2) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง และ 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาของกลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้างสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 316 ราย จากกลุ่มเกษตรกร 11 กลุ่ม จากทั้งหมด 44 กลุ่มในจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกยางพารามากที่สุดในภาคใต้ และเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาการเกษตรของภาคใต้ โดยทำการจำแนกกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางเป็น 3 ระดับ คือ กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางระดับสูง (ดี) มีค่าเฉลี่ยของค่าเฉลี่ยทั้งหมดของสภาพการดำเนินงาน 3.47 อยู่ในเกณฑ์มาก กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางระดับปานกลาง (พอใช้) มีค่าเฉลี่ยของค่าเฉลี่ยทั้งหมดของสภาพการดำเนินงาน 2.96 และกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางระดับต่ำ (ปรับปรุง) มีค่าเฉลี่ยของค่าเฉลี่ยทั้งหมดของสภาพการดำเนินงาน 2.28 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต และการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ โดยวิธี Stepwise Method (Multiple Regression)

ผลการศึกษาพบว่า พื้นฐานของทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกกลุ่ม เป็นเพศชาย ร้อยละ 89.2 อายุเฉลี่ย 42.34 ปี อ่านออกเขียนได้ ร้อยละ 52.9 ระดับการศึกษา ป.4 ร้อยละ 60.9 และร้อยละ 45.6 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา มีรายได้เฉลี่ยต่อปี 59,270.48 บาท สัดส่วนพื้นที่สวนยางต่อครัวเรือน 21.62 ไร่ ร้อยละ 65.2 เป็นสมาชิกของกลุ่ม อายุการเป็นสมาชิกเฉลี่ย 8.74 ปี และร้อยละ 39.9 ต้องการความช่วยเหลือจากกลุ่มในการทำการตลาด ความสำเร็จในการปฏิบัติงานของกลุ่มเกษตรกรอยู่ในระดับการทำงานภายในกลุ่ม ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร พบว่า อำนาจในการต่อรองของกลุ่ม การตัดสินใจร่วมกัน มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของกลุ่ม ร้อยละ 30.4 ปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรที่พบบ่อย คือ การขาดเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน และร้อยละ 18.3 มีปัญหาหนี้สิน ข้อเสนอแนะที่สามารถแก้ปัญหากลุ่มได้ คือ นโยบายการให้ทุนหมุนเวียนจากรัฐบาลระบบสินเชื่อ และเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินงานอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง

วิชัย กนกชัยปราชญ์ (2542) ได้ศึกษาเรื่อง “การดำเนินงานสหกรณ์กองทุนสวนยางภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามทัศนะของสมาชิกสหกรณ์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์กองทุนสวนยางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้างสัมภพณ์จากสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยางจำนวน 60 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติอย่างง่าย ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 45 – 54 ปี สถานภาพสมรส ร้อยละ 85 การศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา สำหรับการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางนั้น สมาชิกส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจหลักและธุรกิจของสหกรณ์กองทุนสวนยางในเกณฑ์ดี โดยสหกรณ์เกิดจากความร่วมมือของสมาชิก เพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามเป้าหมายของสหกรณ์ หลักการของสหกรณ์คือ ต้องจัดการผลประโยชน์ให้กับสมาชิกทุกๆ ไป ก่อนสมาชิก ที่มีบทบาทเป็นคณะกรรมการ การสมัครสมาชิกเป็นไปตามความสมัครใจและศรัทธาในหลักการของสหกรณ์มากกว่าการขอร้อง สมาชิกทุกคนต้องยอมรับและปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบปฏิบัติอย่างเคร่งครัด สมาชิกสหกรณ์ได้รับความรู้จากการแนะนำและฝึกอบรมจากส่วนราชการต่างๆ อยู่เสมอ เจ้าหน้าที่ของรัฐจากหน่วยงานต่างๆ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสมาชิกอย่างมาก การแก้ไขปัญหา สหกรณ์ยังคงต้องอาศัยคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐยังแนะนำให้สมาชิกติดตามข่าวสารอยู่เสมอ และนำข่าวสารใหม่ๆ มาบอกกล่าวอยู่เสมอ ด้านความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง โดยทั่วไปมีผลมาจากปัจจัยภายใน คือ ความร่วมมือของสมาชิกที่เห็นประโยชน์ส่วนรวม ความสมัครใจในการเป็นสมาชิก การยอมรับที่จะปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบอย่างเคร่งครัด และปัจจัยภายนอกคือ การรวมตัวกัน ทำให้มีการพัฒนาคุณภาพยางได้มาตรฐาน ทำให้มีอำนาจต่อรองในการขายผลผลิตได้สูง และซื้อวัสดุอุปกรณ์ได้ในราคาถูก

วรวิทย์ สว่างทุกข์ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร จังหวัดอ่างทอง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศึกษาสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร 2) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง และ 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้างสัมภพณ์ จำนวน 150 ราย ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติอย่างง่าย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิตและสถิติไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 54 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มากที่สุด มีสมาชิกใน

ครัวเรือนเฉลี่ย 5 คน มีพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 24.94 ไร่ มีรายได้จากการเกษตรเฉลี่ย 113,168.53 บาทต่อปี รายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 33,579 บาท มีการกู้เงินร้อยละ 66 อายุการเป็นสมาชิกเฉลี่ย 14 ปี ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีต่อผู้นำกลุ่มเกษตรกรมีความคิดเห็นว่าผู้นำและสมาชิกที่มีความสนิทสนมคุ้นเคยกันจะได้รับความไว้วางใจและความเชื่อถือจากสมาชิกซึ่งนำไปสู่การให้ความร่วมมือและส่งผลให้สามารถดำเนินงานลุล่วงไปได้ด้วยดี ปัญหาของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ได้แก่ ราคาผลผลิตทางการเกษตรมีราคาต่ำ ขาดแคลนเงินทุนและวัสดุอุปกรณ์ วงเงินกู้ของกลุ่มไม่เพียงพอ กับความต้องการของสมาชิก ขาดการสนับสนุนในด้านการเงินและวัสดุอุปกรณ์จากหน่วยงานของรัฐและเอกชนอย่างจริงจัง รัฐมีนโยบายไม่แน่นอนขาดความชัดเจนในการสนับสนุนส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการขาดความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจและขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถและการจัดการที่ดี สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงนั้น ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ในการดำเนินงานกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ สมาชิกกลุ่มเกษตรกรต้องมีกิจกรรมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง สมาชิกต้องมีความสามัคคี ซื่อสัตย์และมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินงานของกลุ่ม ผู้นำกลุ่มต้องมีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมต่อการทำธุรกิจ ขนาดของกลุ่มต้องมีความเหมาะสมพร้อมที่จะสร้างผู้นำกลุ่มเพื่อทดแทนผู้นำกลุ่มเดิม ในส่วนของภาครัฐบาลควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมสนับสนุนสถาบันเกษตรกร ทั้งในด้านความรู้ เงินลงทุน การตลาด และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

สันติ เลียดปฐม (2547) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดสงขลา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง 2) การมีส่วนร่วมและทัศนคติของสมาชิกต่อสหกรณ์กองทุนสวนยาง 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จ และ 4) ปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดสงขลา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้าง สัมภาษณ์ จำนวน 120 ราย จากสหกรณ์กองทุนสวนยาง 4 สหกรณ์ โดยแบ่งระดับชั้นคุณภาพดี 2 สหกรณ์ จำนวน 63 ราย และชั้นคุณภาพปานกลาง 2 สหกรณ์ จำนวน 57 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา โดยใช้เครื่องมือทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ การแจกแจงความถี่ และสถิติไคสแควส์ในการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยางชั้นคุณภาพดีร้อยละ 61.9 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา สมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 5.1 คน ถือครองสวนยางเฉลี่ย 10 ไร่ สมาชิกร้อยละ 88.9 ขายผลผลิตน้ำยางสดให้กับสหกรณ์ทั้งหมด ส่วนสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยางชั้นคุณภาพปานกลางร้อยละ 61.4 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาเช่นกัน สมาชิกใน

ครอบครัวเฉลี่ย 5 คน ถือครองสวนยาง 18.6 ไร่ สมาชิกร้อยละ 87.7 ขายผลผลิตน้ำยางสดให้กับสหกรณ์ทั้งหมด การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงาน พบว่าสมาชิกสหกรณ์ระดับชั้นคุณภาพดีและปานกลางมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมสหกรณ์ดีแต่ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็น ทั้งในด้านการผลิต การซื้อขายยางพารา ซึ่งเห็นได้จากระดับการมีส่วนร่วมในประเด็นการแสดงความคิดเห็นต่างๆในระดับน้อย ทักษะคติของสมาชิกต่อสหกรณ์กองทุนสวนยางเป็นทักษะคติที่ดีต่อบทบาทในการดำเนินงาน โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์ และการช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่ สกย. และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ส่วนปัญหาและอุปสรรค คือ ต้นทุนค่าไม้ฟันสูง สมาชิกและกรรมการขาดความรู้เกี่ยวกับระบบสหกรณ์ ระบบการบริหารจัดการ ขาดความร่วมมือในการทำงาน ปัญหาคนงานไม่เพียงพอ ปัญหาระบบบำบัดน้ำเสียไม่ดี ปัญหาการทำบัญชีไม่เป็นปัจจุบัน ปัญหาเงินทุนหมุนเวียน และปัญหาราคายางผันผวน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ปัจจัยแรก คือ การประกอบอาชีพรองของสมาชิก รองลงมาคือ ขนาดสวนยางที่ถือครอง ปัจจัยสุดท้ายคือ การกู้เงินของสมาชิกสหกรณ์

ชัยศรี โชติรุ่งโรจน์ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการดำเนินงานของเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง จังหวัดมุกดาหาร” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ผลการดำเนินงานของเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง จังหวัดมุกดาหาร 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงานเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง จังหวัดมุกดาหาร และ 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง จังหวัดมุกดาหาร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้างสัมภาษณ์ ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง คือสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง จำนวน 124 สถาบัน ซึ่งมีประธานหรือตัวแทนของสถาบันเป็นผู้ให้ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติไคสแควร์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และสถิติถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 41– 50 ปี มีอายุเฉลี่ย 48.86 ปี จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาสูงสุด และตำแหน่งส่วนใหญ่ของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นประธาน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงานเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง ได้แก่ ด้านปัจจัยภายในเครือข่าย พบว่า ส่วนใหญ่สังกัดกลุ่มตรวจสอบ โดยมียอดสมาชิกของสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางสูงสุด ระหว่าง 1-20 คน ระยะเวลาการก่อตั้งสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่ อยู่ระหว่าง 5-7 ปี การมีส่วนร่วมของสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางในการดำเนินงานของเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมน้อย ด้านปัจจัยภายนอกเครือข่าย พบว่า มีการสนับสนุนจาก สกย. 2 ด้าน คือ ด้านการฝึกอบรมและด้านการจัดประชุม ในส่วนของการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น พบว่าส่วนใหญ่

ให้การสนับสนุนด้านสถานที่จากนิคมสร้างตนเองคำสร้อย และผลการดำเนินงานของเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง พบว่าระดับการดำเนินงานสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการดำเนินงาน ได้แก่ ระยะเวลาในการจัดตั้งสถาบันและการมีส่วนร่วมของสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงาน ได้แก่ จำนวนสมาชิก ระยะเวลาการตั้งสถาบัน การมีส่วนร่วม การสนับสนุนจาก สกย.และหน่วยงานอื่น โดยการมีส่วนร่วมของสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางมากที่สุด

วิมล พุ่มไย (2548) ได้ศึกษาเรื่อง “ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางภาคใต้ กรณี จังหวัดสุราษฎร์ธานี” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง 2) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง และ 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้างสัมภาษณ์ จำนวน 10 กลุ่ม มีจำนวนสมาชิก 450 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติอย่างง่าย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิตและการวิเคราะห์สมการถดถอย

ผลการวิจัยพบว่า สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง มีสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 88 มีอายุเฉลี่ย 41.37 ปี มีความสามารถอ่านและเขียนหนังสือได้มากที่สุดร้อยละ 84.89 มีระดับการศึกษาประถมศึกษามากที่สุดร้อยละ 44 อาชีพหลักคือ ทำสวนยางพารา อาชีพรอง คือทำสวนปาล์ม น้ำมัน สำหรับรายได้ของสมาชิก ส่วนใหญ่ร้อยละ 60 มีรายได้มากกว่า 80,000 บาท และผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง พบว่า สภาพการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ย 2.82 อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ลักษณะการมีส่วนร่วมของสมาชิก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.34 รองลงมาคือ ผู้นำและกรรมการกลุ่มมีความสามารถในการบริหารงานมีค่าเฉลี่ย อยู่ที่ 3.12 สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางระดับสูง (ดี) มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์มาก มีการออมเงินสูง กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางระดับปานกลาง (พอใช้) มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีการออมเงินระดับสูงกว่ากลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางระดับต่ำ กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางระดับต่ำ (ปรับปรุง) มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์น้อย ส่วนปัญหาการดำเนินงานของกลุ่ม พบว่า ปัญหาสำคัญคือการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียนและหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 20.12 รองลงมาคือปัญหาการขาดผู้นำกลุ่มที่ดีมีความสามารถ ร้อยละ 14.47 ปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ปัญหาในการติดต่อสื่อสารกันภายในกลุ่มไม่ชัดเจน ร้อยละ 1.94 แนวทางการแก้ปัญหา คือ เกษตรกรชาวสวนยางต้องการให้รัฐบาลมีนโยบายช่วยเหลือเรื่องเงินทุน ระบบ

สินเชื่อ และอุปกรณ์ในการดำเนินงานอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง รองลงมาคือ ต้องการให้มีการประชุมการทำงานร่วมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม

สลักจิต วิรัตน์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการสหกรณ์ยางพาราในจังหวัดเลย กรณีศึกษา บ้านเจริญสุข ตำบลนาคินดำ อำเภอเมือง จังหวัดเลย” โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการในการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการสหกรณ์ 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการสวนยางพาราในจังหวัดเลย กรณีศึกษา บ้านเจริญสุข ตำบลนาคินดำ อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยการวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการสหกรณ์ ซึ่งประชากรที่ทำการศึกษา เป็นสมาชิกสหกรณ์ยางพารา ผู้บริหารสหกรณ์ยางพารา ผู้จัดการสหกรณ์ยางพารา และตัวแทนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในประเด็น การบริหารจัดการเงิน การบริหารจัดการบุคคล การบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ และระบบการจัดการ ใช้วิธีการศึกษาโดยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้าง สัมภาษณ์ ใช้แบบสำรวจชุมชน จำนวน 142 ครัวเรือน ใช้การระดมความคิด AIC. ซึ่งเป็นการประชุมที่ก่อให้เกิดการทำงานร่วมกันเพื่อจัดทำแผน โดยเป็นวิธีการที่เปิดโอกาส ให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีเวทีพูดคุยแลกเปลี่ยน ความรู้ประสบการณ์ นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้เกิดความเข้าใจ ถึงสภาพปัญหา ความต้องการข้อจำกัด และศักยภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้มีการระดมพลังสมองในการศึกษา วิเคราะห์พัฒนาทางเลือก เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา เกิดการตัดสินใจร่วมกัน (ประชาสรรค์, 2554) จำนวน 42 คน การสนทนากลุ่ม รวมทั้งสิ้น 10 คน และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก รวมทั้งสิ้นจำนวน 5 คน พร้อมทั้งจัดเวทีวิพากษ์แนวทางที่ได้ในการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการสหกรณ์ยางพาราในจังหวัดเลย กรณีศึกษา บ้านเจริญสุข ตำบลนาคินดำ อำเภอเมือง จังหวัดเลย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติอย่างง่าย คือ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการคือ ปัญหาการบริหารจัดการเงิน ได้แก่ เงินทุนไม่เพียงพอ ขาดเงินทุนหมุนเวียนในสหกรณ์ ในขณะที่ปัญหาการบริหารจัดการบุคคล ได้แก่ ไม่มีเจ้าหน้าที่ทำงานประจำ และคณะกรรมการบางคนไม่มีความรู้ตรงตามงานที่รับผิดชอบ ปัญหาการบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องมือเครื่องใช้ไม่เพียงพอ และขาดข้อมูลข่าวสารด้านยางพารา และปัญหาการบริหารจัดการ ได้แก่ ขาดการจัดทำแผนพัฒนาสหกรณ์ที่มีประสิทธิภาพ การทำงานอย่างไม่เป็นระบบ ขาดการร่วมมือกันทำงานภายในสหกรณ์ ส่วนแนวทางในการพัฒนาในด้านต่างๆ คือ ด้านการเงินสหกรณ์ควรหาแหล่งเงินทุนที่มั่นคง ควรจ่ายเงินกู้ให้ตรงกับความต้องการในช่วงเวลาเพาะปลูก

หรือ ควรณรงค์ให้สมาชิกมีการออมเงินโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัดการบุคคล การจัดการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแก่สมาชิก ฝึกอบรมพัฒนาคณะกรรมการ การคัดเลือกคณะกรรมการและการจัดจ้างเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เพื่อช่วยเสริมด้านที่เป็นจุดอ่อนของสหกรณ์ ด้านการจัดการวัสดุอุปกรณ์ คือการมีข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินงาน และด้านระบบการจัดการ สหกรณ์ควรพัฒนาระบบการจัดการที่ทันสมัยและจัดทำแผนพัฒนาสหกรณ์

ณัฐวัฒน์ วรรณรักษ์ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิภาพทางเทคนิคของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดนครศรีธรรมราช” โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปและการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช และ 2) วิเคราะห์ประสิทธิภาพเชิงเทคนิคสัมพัทธ์ในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดนครศรีธรรมราช เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้างสัมพัทธ์ สหกรณ์กองทุนสวนยาง จำนวน 69 สหกรณ์ โดยใช้ข้อมูลและตัวแปรในการดำเนินงานและผลผลิตย้อนหลัง 3 ปี คือปี 2547 - 2549 นำไปวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิภาพเชิงเทคนิคสัมพัทธ์โดยใช้แบบจำลอง Data Envelopment Analysis (DEA) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวัดประสิทธิภาพของหน่วยงาน หากค่า DEA ที่ได้มีค่าน้อยกว่า 1 หมายความว่า หน่วยงานนั้นขาดประสิทธิภาพ (กานต์ ลีพัฒน์ยังยง, 2554)

ผลการศึกษาพบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิภาพเชิงเทคนิคสัมพัทธ์ในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางโดยเฉลี่ยระยะเวลา 3 ปี พบว่า มีค่าดัชนีประสิทธิภาพเชิงเทคนิคสัมพัทธ์เฉลี่ยเท่ากับ 0.656 โดยมีค่าดัชนีประสิทธิภาพเชิงเทคนิคสัมพัทธ์น้อยกว่า 1 เนื่องจากระดับผลผลิตทั้งปริมาณรับซื้อน้ำยางสด และรายได้ธุรกิจจากการรวบรวมผลิตผลการผลิตมีค่าต่ำเกินไปเมื่อเทียบกับระดับการใช้ปัจจัยการผลิตทั้ง 2 ประเภท ได้แก่ ค่าจ้างแรงงาน ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจรวบรวมผลิตผลการผลิต นอกจากนี้การพิจารณาการเปลี่ยนแปลงค่าดัชนีในระยะเวลา 3 ปี สามารถแบ่งกลุ่มสหกรณ์สวนยางตามแนวโน้มได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีประสิทธิภาพดีขึ้น 40 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 57.97 กลุ่มที่มีประสิทธิภาพลดลง 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2.89 และกลุ่มที่มีประสิทธิภาพไม่คงที่ 27 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 39.13 การปรับปรุงประสิทธิภาพสหกรณ์ที่มีประสิทธิภาพไม่เต็มที่มีนั้น พิจารณาจากการปรับเพิ่มปริมาณผลผลิต ซึ่งได้แก่ การเพิ่มปริมาณรับซื้อน้ำยางดิบ การปรับลดการใช้ปัจจัยการผลิต และการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางที่มีประสิทธิภาพเต็มที่ที่อยู่ในกลุ่มอ้างอิงของแต่ละสหกรณ์

เกรียงศักดิ์ ปัทมเรขา และ บัญชา สมบูรณ์สุข (ม.ป.ป.) ได้ศึกษาเรื่อง “เครือข่ายทางสังคม การมีส่วนร่วมและความเป็นผู้นำระหว่างกลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่นและขายยางที่ประสบความสำเร็จกับกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่นจำนวน 2 กลุ่ม ที่มีความแตกต่างในการดำเนินงาน 2) การดำเนินกิจกรรมกลุ่ม และการมีส่วนร่วม 3) เครือข่ายทางสังคมในการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลของสมาชิก และ 4) เปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยบางประการที่มีผลต่อกลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้างสัมพัทธ์โดยใช้ประชากรจำนวน 67 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติอย่างง่าย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สถิติการทดสอบแบบที และสถิติไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 49.5 ปี สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ปีที่ 4-6 อาชีพหลัก คือ การทำสวนยาง อาชีพรอง คือ การทำนา เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกยางพันธุ์ RRIM 600 ระบบที่ใช้กรีดยาง คือ 3 วันเว้นวัน มีการใช้รถพอร์มิกเพื่อให้ยางแข็งตัว ยางแผ่นที่ทำอยู่ในชั้น 3 เหตุผลสำคัญที่ทำให้เกษตรกรเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม คือ เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองทางการตลาด การศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เข้าร่วมประชุมกลุ่มและมีบทบาทในการรับฟังมากกว่าที่จะเป็นผู้แสดงความคิดเห็น เพียงส่วนน้อยที่กลุ่มมอบหมายให้ช่วยเหลือกลุ่ม ส่วนใหญ่มีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเผยแพร่ทั้งในระหว่างกลุ่มและภายนอกกลุ่ม โดยช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มนั้น จะผ่านประธานกลุ่มในการเผยแพร่โดยตรง ส่วนช่องทางข่าวสารเกี่ยวกับยาง เกษตรกรจะใช้ทั้งตัวบุคคลและสื่อสารมวลชน ซึ่งโดยส่วนใหญ่เข้าถึงข้อมูลในการดำเนินงานของกลุ่มและพึงพอใจต่อการดำเนินงานของกลุ่ม เกี่ยวกับสังคมมิติ พบว่า ผู้นำทางความคิดของทั้งสองกลุ่มเป็นผู้ที่มีความถนัดในหลายๆ ด้าน สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยบางประการระหว่างกลุ่มพบว่า ความแตกต่างทางสถิติในเรื่องของปฏิภณของกลุ่ม โดยกลุ่มปรับปรุงมีปฏิภณในการให้ข้อมูลข่าวสารมากกว่ากลุ่มดี สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัย คือ ควรมีการกระตุ้นให้เกษตรกรตื่นตัว ในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและการติดต่อกับเจ้าหน้าที่รัฐ เพิ่มการใช้เทคโนโลยีในการปลูกยางและการทำยางแผ่นเพื่อเพิ่มคุณภาพยางแผ่นและเพิ่มราคาขายให้ดีขึ้น เพิ่มบทบาทของเกษตรกรในการมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานของกลุ่มและกระตุ้นให้เกษตรกรเสนอความคิดเห็นมากขึ้น กระตุ้นให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการศึกษาดูงานนอกสถานที่มากขึ้น ควรมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มในแต่ละกลุ่ม และควรขยายเขตของกลุ่มให้ครอบคลุมหลายหมู่บ้านและมีการเชื่อมโยงธุรกิจระหว่างกัน

บทที่ 3

วิธีวิจัย

ในการศึกษาเรื่องทัศนคติและการมีส่วนร่วมกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยกำหนดวิธีวิจัยว่าด้วยข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.1 ข้อมูลและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ 2 ประเภท คือ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) และข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 ข้อมูลทุติยภูมิ

เป็นข้อมูลที่มีผู้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลไว้แล้วอยู่ในรูปเอกสารทางวิชาการต่างๆ ได้แก่ องค์ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์กองทุนสวนยาง เกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานสหกรณ์ การบริหารจัดการของสหกรณ์กองทุนสวนยาง แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โดยค้นคว้าจากเอกสารบทความ ข้อมูลทางสถิติ เอกสารทางวิชาการต่างๆ และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถโกวิสุนทร ห้องอ่านหนังสือคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง สมาคมยางพาราไทย ตลอดจนสืบค้นข้อมูลจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต Website ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 ข้อมูลปฐมภูมิ

เป็นข้อมูลที่ได้จากการวิจัยภาคสนาม (Field Survey) มีวิธีการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ ได้แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง คณะกรรมการบริหารสหกรณ์กองทุนสวนยาง และเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

1) สมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง

1.1) สหกรณ์กองทุนสวนยางที่เลือกศึกษา

สหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดสงขลา มีจำนวนทั้งสิ้น 59 สหกรณ์ ซึ่งมีผลการประเมินเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในปี 2552 ดังนี้

- (1) สหกรณ์ที่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐาน จำนวน 48 สหกรณ์
- (2) สหกรณ์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐาน จำนวน 11 สหกรณ์

ผู้วิจัยทำการศึกษาโดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยเลือกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐาน จำนวน 2 สหกรณ์ ได้แก่ สกย.บ้านนาหว้า และสกย.ยูงทอง

และสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐาน จำนวน 2 สหกรณ์ ได้แก่ สกย.บ้านโคกสูง 35 และ สกย.บ้านหน้าคอก

1.2) ประชากร

สมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นสหกรณ์ที่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐาน ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในปี 2552 จำนวน 4 สหกรณ์ ประกอบด้วย

(1) สหกรณ์ที่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐาน จำนวน 2 สหกรณ์ ได้แก่ สกย. บ้านนาหว้า อ.จะนะ จ.สงขลา มีสมาชิก 181 ราย และสกย.ยูงทอง อ.บางกล่ำ จ.สงขลา มีสมาชิก 144 ราย

(2) สหกรณ์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐาน จำนวน 2 สหกรณ์ ได้แก่ สกย.บ้านโคกสูง 35 อ.สะเดา จ.สงขลา มีสมาชิก 30 ราย และสกย.บ้านหน้าคอก อ.สะเดา จ.สงขลา มีสมาชิก 40 ราย

1.3) ตัวอย่าง

การกำหนดจำนวนตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้สูตร ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ที่ระดับความ เชื่อมั่น 90% ในการคำนวณ ได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 175 ราย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) กระจายจำนวนตัวอย่างด้วยการถ่วงน้ำหนักจากจำนวนประชากรของแต่ละ สหกรณ์ฯ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สหกรณ์	ประชากร	ตัวอย่าง
สกย.บ้านนาหว้า	181	64
สกย.ยูงทอง	144	59
สกย.บ้านโคกสูง 35	30	23
สกย.บ้านหน้าคอก	40	29
รวม	395	175

1.4) วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Acidental Sampling) ด้วยการสัมภาษณ์ รายบุคคล (Personal Interview) โดยใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้าง (Structured Questionnair) ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้ (ภาคผนวก 2)

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 3 ทักษะคติของสมาชิกต่อสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรค แนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา

สำหรับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยางที่มีต่อสหกรณ์นั้น ได้จำแนกระดับการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ระดับ คือ

- 4 คะแนน = มีส่วนร่วมมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป หรือ มีส่วนร่วมมาก
- 3 คะแนน = มีส่วนร่วม 2-3 ครั้ง หรือ มีส่วนร่วมปานกลาง
- 2 คะแนน = มีส่วนร่วม 1 ครั้ง หรือ มีส่วนร่วมน้อย
- 1 คะแนน = ไม่มีการเข้าร่วมกิจกรรมเลย หรือ ไม่มีส่วนร่วม

ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของสมาชิกต่อสหกรณ์กองทุนสวนยาง โดยใช้มาตรวัดของลิเคอร์ท์ มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 คะแนน = เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 คะแนน = เห็นด้วยมาก
- 3 คะแนน = เห็นด้วยปานกลาง
- 2 คะแนน = เห็นด้วยน้อย
- 1 คะแนน = ไม่เห็นด้วย

1.5) การทดสอบแบบสอบถาม

การนำร่างแบบสอบถามในส่วนของสมาชิกที่จัดพิมพ์เสร็จแล้วไปทดลองสัมภาษณ์ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ราย เพื่อตรวจสอบความง่ายและความสามารถนำไปใช้จริง โดยพิจารณาถึงความเข้าใจและความชัดเจนในการตอบ รวมถึงเวลาที่ใช้ในการตอบว่าใช้เวลามากน้อยเพียงใดเหมาะสมที่จะนำไปใช้รวบรวมข้อมูลจริงหรือไม่ โดยนำข้อบกพร่องเหล่านั้นมาปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วจึงนำแบบสอบถามนั้นไปดำเนินการไปสอบถามจริง

2) คณะกรรมการบริหารสหกรณ์กองทุนสวนยาง

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์สวนยางใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง สหกรณ์ละ 3 ราย รวม 12 ราย โดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ ได้แก่ ประธาน กรรมการดำเนินงาน ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสอบถามกึ่ง

โครงสร้าง สัมภาษณ์ในประเด็น การดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาสหกรณ์กองทุนสวนยาง เป็นต้น (ภาคผนวก 3)

3) เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ สกย. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องหน่วยงานละ 1 ราย รวม 2 ราย โดยใช้แบบสอบถามถึงโครงสร้าง สัมภาษณ์ในประเด็น ความคิดเห็นต่อการบริหารงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางตลอดจนปัญหา อุปสรรคและแนวทางการพัฒนาสหกรณ์กองทุนสวนยาง เป็นต้น (ภาคผนวก 4)

3.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลได้ทั้งข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสัมภาษณ์แล้ว มาทำความเข้าใจ ตีความ และตรวจทานความถูกต้องของข้อมูล จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ มีรายละเอียด ดังนี้

3.2.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ การหาร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลใน 4 ประเด็น คือ

- (1) ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา
- (2) การมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อการดำเนินงานของกองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา
- (3) ทักษะ ทักษะของสมาชิกต่อสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา
- (4) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดสงขลา

จังหวัดสงขลา

การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง กรอบการพิจารณาดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
3.50 – 4.00	มีส่วนร่วมมาก
2.50 - 3.49	มีส่วนร่วมปานกลาง
1.50 - 2.49	มีส่วนร่วมน้อย
1.00 - 1.49	ไม่มีส่วนร่วมเลย

สำหรับการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง สำหรับข้อความเชิงบวกได้ใช้กรอบการพิจารณา ดังนี้ (สมบุรณ์ เจริญจิระตระกูล, 2552)

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 - 5.00	ทัศนคติดีมาก
3.50 - 4.49	ทัศนคติดี
2.50 - 3.49	ทัศนคติดีปานกลาง
1.50 - 2.49	ทัศนคติไม่สู้ดี
1.00 - 1.49	ทัศนคติไม่ดี

3.2.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis)

การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้สถิติที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมและทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานระหว่างสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานกับสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ไม่ผ่านมาตรฐาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- สถิติที (t-test) โดยนำผลค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมและทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานระหว่างสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานกับไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน แยกเป็น 2 กรณี คือ

(1) ไม่ทราบความแปรปรวนของประชากร ทั้ง 2 กลุ่ม และตั้งข้อตกลง (Assume) ว่า ความแปรปรวนของประชากรทั้งสองกลุ่มเท่ากัน ($\sigma_1^2 = \sigma_2^2$)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

(2) ไม่ทราบความแปรปรวนของประชากรทั้ง 2 กลุ่ม และตกลงว่า (Assume) ความแปรปรวนของประชากรทั้งสองกลุ่มไม่เท่ากัน ($\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2 - 1}}$$

\bar{X}_1 และ \bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2
 S_1^2 และ S_2^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มแรกและกลุ่มที่สอง ตามลำดับ
 n_1 และ n_2 = จำนวนกลุ่มตัวอย่างชุดแรกและชุดที่สอง ตามลำดับ
 ทั้งนี้ในการทดลอง ใช้การคำนวณค่าสถิติที (t-test) จากโปรแกรมสำเร็จรูปประยุกต์ใน

การทดสอบสมมติฐาน

ขั้นตอนการทดสอบสมมติฐาน

(1) การตั้งสมมติฐาน

H_0 : ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานกับสหกรณ์ฯ ที่
 ไม่ผ่านมาตรฐาน ไม่มีความแตกต่างกัน

H_{A1} : ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานกับสหกรณ์ฯ ที่
 ไม่ผ่านมาตรฐานมีความแตกต่างกัน

H_{02} : ค่าเฉลี่ยทัศนคติของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานกับสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่าน
 มาตรฐาน ไม่มีความแตกต่างกัน

H_{A1} : ค่าเฉลี่ยทัศนคติของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานกับสหกรณ์ฯ ที่ไม่
 ผ่านมาตรฐานมีความแตกต่างกัน

(2) กำหนดระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.05$ หรือระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 95

(3) เลือกใช้สถิติที่ได้ โดยแยกเป็นกรณี $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$ และ $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$

(4) คำนวณค่า P-Value ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปประยุกต์

(5) สรุปผลการทดสอบ ถ้าค่า P-Value น้อยกว่าค่า α จะปฏิเสธ H_0 หรือยอมรับ H_A กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมและทัศนคติต่อการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานกับสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ α เท่ากับ 0.05 ในตรงกันข้าม ถ้าค่า P-Value มากกว่า ค่า α จะยอมรับ H_0 หรือปฏิเสธ H_A กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมและทัศนคติต่อการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานกับสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐานมีความแตกต่างกัน

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

บทนี้เป็นการนำเสนอผลการศึกษาทัศนคติและการมีส่วนร่วมกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา ผลการศึกษามีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

ส่วนที่ 3 ทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

ส่วนที่ 4 เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมและทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานระหว่างสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานกับไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

ส่วนที่ 5 ปัญหาและอุปสรรค แนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

4.1 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง

4.1.1 ลักษณะทางสังคมของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง

ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางสังคมของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ศาสนา ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระยะเวลาในการทำสวนยางพารา จำนวนปีที่กรีดยางปัจจุบัน ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.1)

1) เพศ

สมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยางส่วนใหญ่มีทั้งเพศชายและเพศหญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน โดยสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน เป็นเพศชาย ร้อยละ 54.0 และเพศหญิง ร้อยละ 46.0 ส่วนสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีสมาชิกเป็นเพศชาย ร้อยละ 58.8 และเพศหญิง ร้อยละ 41.2 แสดงให้เห็นว่า อาชีพทำสวนยางพาราเป็นอาชีพที่สามารถทำได้ทั้งเพศชายและเพศหญิง

2) อายุ

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีอายุเฉลี่ย 43.2 ปี ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี ร้อยละ 36.3 รองลงมาคือ มากกว่า 45 ปี ร้อยละ 35.5 และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 35 ปี ร้อยละ 28.2 ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีอายุเฉลี่ย 46.5 ปี ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 45 ปี ร้อยละ 52.9 รองลงมา มีอายุระหว่าง 36 - 45 ปี ร้อยละ 25.5 และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 35 ปี ร้อยละ 21.6 ทั้งนี้ อายุของสมาชิกสหกรณ์ฯ ทั้งสองกลุ่มอยู่ในกลุ่มของวัยทำงาน

ตารางที่ 4.1 ลักษณะทางสังคมของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง

รายการ	สหกรณ์ฯ ที่ ผ่านมาตรฐาน		สหกรณ์ฯ ที่ ไม่ผ่านมาตรฐาน	
	จำนวน (n=124)	ร้อยละ	จำนวน (n=51)	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	67	54.0	30	58.8
หญิง	57	46.0	21	41.2
อายุ (ปี)				
≤ 35	35	28.2	11	21.6
36 -45	45	36.3	13	25.5
> 45	44	35.5	27	52.9
เฉลี่ย	43.2		46.5	
สถานภาพสมรส				
โสด	16	12.9	4	7.8
สมรส	98	79.0	46	90.2
หม้าย	8	6.5	1	2.0
หย่า	2	1.6	0	0.0
ศาสนา				
พุทธ	123	99.2	51	100.0
อิสลาม	1	0.8	0	0.0
ระดับการศึกษา				
ประถมศึกษา	58	46.8	29	56.9
มัธยมศึกษาตอนต้น	16	12.9	6	11.8
มัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช.	15	12.1	7	13.7
ปวส. /อนุปริญญา	20	16.1	5	9.8
ปริญญาตรี	13	10.5	3	5.9
สูงกว่าปริญญาตรี	2	1.6	1	2.0
จำนวนสมาชิกในครอบครัว (คน)				
≤ 2	9	7.3	6	11.8
3-4	68	54.8	31	60.8
5-7	47	37.9	14	27.5
เฉลี่ย	4.3		4.0	

3) สถานภาพสมรส

สมาชิกสหกรณ์ฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานมีสถานภาพสมรส ร้อยละ 79.0 รองลงมาไม่มีสถานภาพโสด ร้อยละ 12.9 สถานภาพหม้าย ร้อยละ 6.5 และสถานภาพหย่า ร้อยละ 1.6 ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 90.2 รองลงมาไม่มีสถานภาพโสด ร้อยละ 7.8 และสถานภาพหม้าย ร้อยละ 2.0 เนื่องจากสมาชิกสหกรณ์ฯ อยู่ในวัยทำงานและเป็นวัยที่มีครอบครัวแล้ว

4) ศาสนา

การนับถือศาสนาของสมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่มีความคล้ายคลึงกัน คือ นับถือศาสนาพุทธ โดยสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีสมาชิคนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 99.2 และนับถือศาสนาอิสลามเพียง ร้อยละ 0.8 ส่วนสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีสมาชิกทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ สังเกตได้ว่าสหกรณ์ฯ ทั้งที่ผ่านมาตรฐานและไม่ผ่านมาตรฐาน สมาชิกส่วนใหญ่ที่นับถือศาสนาพุทธ เนื่องจากเป็นพื้นที่ชุมชนที่มีชาวพุทธอาศัยอยู่

5) ระดับการศึกษา

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 46.8 รองลงมาคือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (อนุปริญญา) ร้อยละ 16.1 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 12.9 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและประกาศนียบัตรวิชาชีพ ร้อยละ 12.1 ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 10.5 และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 1.6 ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน จบการศึกษาระดับประถมศึกษาเช่นกัน ร้อยละ 56.9 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและประกาศนียบัตรวิชาชีพ ร้อยละ 13.7 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 11.8 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (อนุปริญญา) ร้อยละ 9.8 ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 5.9 และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 2.0 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ที่ ระดับประถมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะการประกอบอาชีพทำสวนยางของสมาชิก ที่ต้องเน้นทักษะและประสบการณ์ในการประกอบอาชีพเป็นหลัก

6) จำนวนสมาชิกในครอบครัว

จำนวนสมาชิกในครอบครัวของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน ร้อยละ 54.8 รองลงมามีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5-7 คน ร้อยละ 37.9 และจำนวนสมาชิกในครอบครัวไม่เกิน 2 คน ร้อยละ 7.3 ส่วนจำนวนสมาชิกในครอบครัวของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน ร้อยละ 60.8 รองลงมามีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5-7 คน ร้อยละ 27.5 และจำนวนสมาชิกในครอบครัวไม่เกิน 2 คน ร้อยละ 11.8 ตามลำดับ จะเห็นว่าสมาชิกสหกรณ์ฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวจำนวนใกล้เคียงกันทั้งสองกลุ่ม โดยจำนวนสมาชิกใน

ครอบครัวของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานเฉลี่ย คือ 4.3 คน และสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน เฉลี่ย คือ 4.0 คน แสดงให้เห็นว่าครอบครัวชนบทไทยในปัจจุบันไม่ได้เป็นครอบครัวใหญ่ที่มีสมาชิกจำนวนมากเหมือนในอดีต

4.1.2 ลักษณะทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง

ผลการศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง ซึ่งประกอบด้วย

- 1) การประกอบอาชีพและรายได้ของสมาชิกสหกรณ์ฯ
- 2) สภาพหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ฯ

มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.2 และ ตารางที่ 4.3

1) การประกอบอาชีพและรายได้ของสมาชิกสหกรณ์ฯ

การประกอบอาชีพและรายได้ของสมาชิกสหกรณ์ฯ ได้แก่ อาชีพหลัก อาชีพรอง รายได้ของครัวเรือน พื้นที่สวนยางที่ถือครอง ระยะเวลาในการทำสวนยาง และจำนวนปีที่กรีดยัง มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.2)

1.1) อาชีพหลัก

อาชีพหลักของสมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่มีอาชีพหลัก คือ ทำสวนยางพารา โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานส่วนใหญ่ทำสวนยางพาราเป็นอาชีพหลัก ร้อยละ 91.9 รองลงมาคือ พนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 3.2 ทำนาและรับราชการ ร้อยละ 1.6 เท่ากัน ค้าขาย และพนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 0.8 เท่ากัน ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน ทำสวนยางพาราเป็นอาชีพหลัก ร้อยละ 94.1 รองลงมาคือ ค้าขาย ร้อยละ 3.9 และแปรรูปไม้ยางพารา ร้อยละ 2.0 จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่า อาชีพหลักของสมาชิกสหกรณ์ฯ คือ ทำสวนยางพารา ซึ่งอาจเป็นผลมาจากที่ราคายางพาราปรับตัวขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่หันมาทำสวนยางพาราเป็นหลักเพราะเห็นว่ามีรายได้ที่มากกว่าอาชีพอื่น

1.2) อาชีพรอง

สมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยางกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพรอง มีเพียงส่วนน้อยที่ทำสวนยางพาราเพียงอย่างเดียวโดยไม่ได้ประกอบอาชีพรอง โดยสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน พบว่าอาชีพรองของสมาชิกสหกรณ์ฯ คือ อาชีพทำนา ร้อยละ 45.8 รองลงมาคือ เลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 18.8 ทำสวนยางพารา ร้อยละ 10.4 ทำสวนผลไม้ ร้อยละ 9.4 ค้าขาย ร้อยละ 7.3 และอาชีพอื่นๆ ซึ่งได้แก่ รับจ้างทั่วไป รับส่งนักเรียน ปลูกผัก เสริมสวย และตัดเย็บเสื้อผ้า ร้อยละ 8.3 ส่วนสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีอาชีพรอง คือ เลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 29.4 รองลงมาคือ ทำสวนผลไม้ ค้าขาย ร้อยละ 26.5 เท่ากัน ทำสวนยางพารา ร้อยละ 8.8 ทำนา ร้อยละ 2.9 และอาชีพอื่นๆ ได้แก่ ซ่อมรถมอเตอร์ไซด์ ร้อยละ 5.9 เป็นที่น่าสังเกตว่า โดยส่วนใหญ่แล้ว

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานจะมีอาชีพรอง คือ การทำนา จึงทำให้มีเวลาและให้ความสำคัญกับการทำสวนยางพาราและการมีส่วนร่วมของการเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ

ตารางที่ 4.2 การประกอบอาชีพของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง

รายการ	สหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน		สหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน	
	จำนวน (n=124)	ร้อยละ	จำนวน (n= 51)	ร้อยละ
อาชีพหลัก				
ทำสวนยางพารา	114	91.9	48	94.1
พนักงานบริษัทเอกชน	4	3.2	0	0.0
ทำนา	2	1.6	0	0.0
ข้าราชการ	2	1.6	0	0.0
ค้าขาย	1	0.8	2	3.9
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1	0.8	1	2.0
การประกอบอาชีพรอง				
ไม่มี	28	22.6	17	33.3
มี	96	77.4	34	66.7
อาชีพรอง	(n=96)		(n=34)	
ทำนา	44	45.8	1	2.9
เลี้ยงสัตว์	18	18.8	10	29.4
ทำสวนยางพารา	10	10.4	3	8.8
ทำสวนผลไม้	9	9.4	9	26.5
ค้าขาย	7	7.3	9	26.5
อื่นๆ เช่น แปรรูปไม้ยางพารา	8	8.3	2	5.9
รายได้ของครัวเรือน (บาทต่อเดือน)				
≤ 15,000	25	20.2	16	31.4
15,001 – 30,000	75	60.5	22	43.1
30,001 – 45,000	9	7.3	4	7.8
> 45,000	15	12.1	9	17.6
เฉลี่ย	28,633.1		34,490.2	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	สหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน		สหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน	
	จำนวน (n=124)	ร้อยละ	จำนวน (n= 51)	ร้อยละ
พื้นที่สวนยางที่ถือครอง (ไร่)				
≤ 5	12	9.7	0	0.0
6 -10	40	32.3	17	33.3
11-15	40	32.3	9	17.6
> 15	32	25.8	25	49.0
เฉลี่ย	14.3		18.8	
ระยะเวลาในการทำสวนยางพารา (ปี)				
≤ 10	14	11.3	7	13.7
11-20	60	48.4	31	60.8
21-30	34	27.4	8	15.7
> 30	16	12.9	5	9.8
เฉลี่ย	21.8		19.9	
จำนวนปีที่เปิดกรีดถึงปัจจุบัน				
≤ 10	22	17.7	9	17.6
11-20	34	27.4	14	27.5
21-30	26	21.0	12	23.5
> 30	42	33.9	16	31.4
เฉลี่ย	13.9		12.9	

1.3) รายได้ของครัวเรือน

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานส่วนใหญ่รายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,001 – 30,000 บาท ร้อยละ 60.5 รองลงมามีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท ร้อยละ 20.2 รายได้ต่อเดือนมากกว่า 45,000 บาท ร้อยละ 12.1 และรายได้ต่อเดือนระหว่าง 30,001 – 45,000 บาท ร้อยละ 7.3 ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,001 – 30,000 บาท ร้อยละ 43.1 รองลงมามีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท ร้อยละ

31.4 รายได้ต่อเดือนมากกว่า 45,000 บาท ร้อยละ 17.6 และรายได้ต่อเดือนระหว่าง 25,001 – 45,000 บาท ร้อยละ 7.8 โดยรายได้ต่อเดือนเฉลี่ยของครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน เท่ากับ 28,633.1 บาท และสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน เท่ากับ 34,490.2 บาท จะเห็นว่ารายได้ต่อเดือนเฉลี่ยของครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน สูงกว่ารายได้ต่อเดือนเฉลี่ยของครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน เนื่องจากลักษณะอาชีพ รองของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน สามารถสร้างรายได้เป็นจำนวนมาก ประกอบกับการมีพื้นที่สวนยางที่มากกว่าซึ่งจะนำเสนอในหัวข้อถัดไป

1.4) พื้นที่สวนยางที่ถือครอง

สำหรับพื้นที่สวนยางที่ถือครองของสมาชิกสหกรณ์ฯ กลุ่มตัวอย่าง พบว่า พื้นที่สวนยางที่ถือครองเฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีพื้นที่ 14.3 ไร่ โดยพื้นที่สวนยางที่ถือครองระหว่าง 6 – 10 ไร่ และขนาดพื้นที่ระหว่าง 11 – 15 ไร่ ร้อยละ 32.3 เท่ากัน รองลงมาคือพื้นที่มากกว่า 15 ไร่ ร้อยละ 25.8 และขนาดพื้นที่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ไร่ มีเพียงเล็กน้อย ร้อยละ 9.7 ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐานมีพื้นที่สวนยางที่ถือครองเฉลี่ย 18.8 ไร่ โดยพื้นที่สวนยางที่ถือครองขนาดพื้นที่มากกว่า 15 ไร่ มีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 49 รองลงมาคือขนาดพื้นที่ระหว่าง 11 – 15 ไร่ ร้อยละ 33.3 พื้นที่ระหว่าง 11 – 15 ไร่ ร้อยละ 17.6 และไม่มีสมาชิกคนใดเลยที่มีพื้นที่สวนยางที่ถือครองน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ไร่

1.5) ระยะเวลาในการทำสวนยาง

สมาชิกสหกรณ์ฯ กลุ่มตัวอย่างทั้งสองประเภทสหกรณ์มีระยะเวลาในการทำสวนยางเฉลี่ยใกล้เคียงกัน โดยระยะเวลาเฉลี่ยในการทำสวนยางของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานและไม่ผ่านมาตรฐาน คือ 21.8 ปี และ 19.9 ปี ตามลำดับ ซึ่งสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการทำสวนยางระหว่าง 11 – 20 ปีมากที่สุด ร้อยละ 48.4 รองลงมาคือ 21 – 30 ปี ร้อยละ 27.4 ระยะเวลามากกว่า 30 ปี ร้อยละ 12.9 และระยะเวลาน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี ร้อยละ 11.3 ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีระยะเวลาในการทำสวนยางระหว่าง 11 – 20 ปีมากที่สุด ร้อยละ 60.8 รองลงมา คือ 21 – 30 ปี ร้อยละ 15.7 ระยะเวลา น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี ร้อยละ 13.7 และระยะเวลามากกว่า 30 ปี ร้อยละ 9.8

1.6) จำนวนปีที่เปิดกรีด

จำนวนปีที่เปิดกรีดเฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์ฯ กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม มีระยะเวลาใกล้เคียงกัน และสอดคล้องกับระยะเวลาในการทำสวนยางพารา กล่าวคือจำนวนปีที่กรีดเฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานและไม่ผ่านมาตรฐาน คือ 13.9 ปี และ 12.9 ปี

ตามลำดับ จำนวนปีที่เปิดกรีดของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีระยะเวลามากกว่า 15 ปี ร้อยละ 33.9 รองลงมาคือ 6-10 ปี ร้อยละ 27.4 ระยะเวลา 11-15 ปี ร้อยละ 21.0 และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี ร้อยละ 17.7 ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน ส่วนใหญ่มีระยะเวลามากกว่า 15 ปี ร้อยละ 31.4 รองลงมาคือ 6-10 ปี ร้อยละ 27.5 ระยะเวลา 11-15 ปี ร้อยละ 23.5 และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี ร้อยละ 17.6

2) สภาพหนี้ของสมาชิก

สภาพหนี้ของสมาชิกประกอบด้วย ภาวะหนี้สิน หนี้สินรวม แหล่งกู้ยืมเงิน และวัตถุประสงค์ในการกู้ยืม มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.3)

2.1) ภาวะหนี้สิน

สำหรับข้อมูลภาวะหนี้สินของครอบครัวของสมาชิกสหกรณ์ฯ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีหนี้สิน ร้อยละ 62.1 ไม่มีหนี้สิน ร้อยละ 37.9 แต่สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีหนี้สิน ร้อยละ 58.8 ไม่มีหนี้สิน ร้อยละ 41.2 จะเห็นได้ว่าสัดส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานจะมีหนี้สินมากกว่าสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน

2.2) หนี้สินรวม

สำหรับหนี้สินรวม พบว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานส่วนใหญ่ มีหนี้สินไม่เกิน 150,000 บาท ร้อยละ 62.3 รองลงมามีหนี้สินมากกว่า 300,000 บาท ร้อยละ 20.8 หนี้สินระหว่าง 150,001-300,000 บาท ร้อยละ 16.9 ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีหนี้สินไม่เกิน 150,000 บาท ร้อยละ 40.0 รองลงมามีหนี้สินระหว่าง 150,001-300,000 บาท ร้อยละ 36.7 และมีหนี้สินมากกว่า 300,000 บาท ร้อยละ 23.3 โดยหนี้สินรวมเฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มากกว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน ซึ่งเท่ากับ 200,392.2 บาท และ 136,419.4 บาท ตามลำดับ

2.3) แหล่งกู้ยืมเงิน

สำหรับแหล่งเงินกู้พบว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินในระบบ โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานมีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินในระบบ ร้อยละ 75.3 รองลงมาคือ กองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 39.0 และแหล่งเงินกู้นอกระบบ ร้อยละ 2.6 ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐานก็มีการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในระบบ ร้อยละ 76.7 รองลงมาคือ กองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 40.0 และแหล่งเงินกู้นอกระบบ ร้อยละ 3.3

ตารางที่ 4.3 ภาวะหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง

รายการ	สหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน		สหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน	
	จำนวน (n=124)	ร้อยละ	จำนวน (n= 51)	ร้อยละ
ภาระหนี้สินของครอบครัว				
ไม่มี	47	37.9	21	41.2
มี	77	62.1	30	58.8
หนี้สินรวม (บาท)	(n=77)		(n=30)	
1 - 150,000	48	62.3	12	40.0
150,001– 300,000	13	16.9	11	36.7
> 300,000	16	20.8	7	23.3
เฉลี่ย	136,419.4		200,392.2	
แหล่งเงินกู้ยืม*	(n=77)		(n=30)	
สถาบันการเงินในระบบ	58	75.3	23	76.7
กองทุนหมู่บ้าน	30	39.0	12	40.0
แหล่งเงินกู้นอกระบบ	2	2.6	1	3.3
วัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงิน*	(n=77)		(n=30)	
ซื้อปัจจัยการผลิต	57	74.0	20	66.7
ใช้จ่ายอุปโภคบริโภค	22	28.6	11	36.7
ซื้อรถยนต์/จักรยานยนต์	18	23.4	8	26.7
ชำระหนี้สิน	10	13.0	1	3.3
เพื่อการรักษาพยาบาล	2	2.6	0	0.0
อื่นๆ	6	7.8	3	10.0

หมายเหตุ * สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.4) วัตถุประสงค์ในการกู้ยืม

สำหรับวัตถุประสงค์ในการกู้ยืม พบว่าสมาชิกสหกรณ์ฯ ทั้งสองกลุ่ม มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อซื้อปัจจัยการผลิต โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน กู้ยืมเพื่อซื้อปัจจัยการผลิต ร้อยละ 74.0 วัตถุประสงค์รองลงมาคือ กู้ยืมเพื่อใช้จ่ายอุปโภคบริโภค ร้อยละ 28.6

กู้ยืมเพื่อซื้อรถยนต์/รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 23.4 กู้ยืมเพื่อการรักษาพยาบาล ร้อยละ 2.6 และอื่นๆ ได้แก่ การสร้างหรือซื้อที่อยู่อาศัย ร้อยละ 7.8 ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน กู้ยืมเพื่อซื้อปัจจัยการผลิต ร้อยละ 66.7 วัตถุประสงค์รองลงมาคือ กู้ยืมเพื่อใช้จ่ายอุปโภคบริโภค ร้อยละ 36.7 กู้ยืมเพื่อซื้อรถยนต์/รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 26.7 และอื่นๆ ได้แก่ การสร้างหรือซื้อที่อยู่อาศัย ซื้อสัตว์เลี้ยง ร้อยละ 10.0

4.1.3 การเป็นสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง

ผลการศึกษาการเป็นสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง ซึ่งประกอบด้วย ระยะเวลาการเป็นสมาชิก สาเหตุที่สมัครเป็นสมาชิก และการรับทราบข้อมูลการประเมินมาตรฐานสหกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.4)

1) ระยะเวลาการเป็นสมาชิก

สำหรับระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ เฉลี่ย พบว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกเฉลี่ย 8.9 ปี นานกว่าสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน ที่สมาชิกมีระยะเวลาเฉลี่ย 5.1 ปี โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมากกว่า 9 ปีมากถึง ร้อยละ 42.7 รองลงมาคือ 1-3 และ 4-6 ปี ร้อยละ 20.2 เท่ากัน และระยะเวลาการเป็นสมาชิกระหว่าง 7-9 ปี ร้อยละ 16.9 ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐานมีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1-3 ปีมากที่สุด ร้อยละ 49.0 รองลงมาคือ ระยะเวลาการเป็นสมาชิกมากกว่า 9 ปี ร้อยละ 19.6 และระยะเวลาการเป็นสมาชิกระหว่าง 4-6 ปี และ 7-9 ปี ร้อยละ 15.7 เท่ากัน

2) การสมัครเป็นสมาชิก

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่สมัครเป็นสมาชิกด้วยตนเอง ซึ่งสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีสมาชิกที่สมัครด้วยตนเอง ร้อยละ 91.9 รองลงมาคือ ได้รับการชักชวนจากสมาชิกเดิม ร้อยละ 7.3 และ ได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานราชการ ร้อยละ 0.8 ในส่วนของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีสมาชิกที่สมัครด้วยตนเอง ร้อยละ 66.7 รองลงมาคือ ได้รับการชักชวนจากสมาชิกมาก่อน ร้อยละ 29.4 และได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานราชการ ร้อยละ 3.9

3) การรับทราบข้อมูลการประเมินมาตรฐานสหกรณ์ฯ

การรับทราบข้อมูลการประเมินมาตรฐานสหกรณ์ฯ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานมีส่วนการรับทราบข้อมูลการประเมินมากกว่าสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีการรับทราบข้อมูลการประเมินมาตรฐานสหกรณ์ฯ ร้อยละ 79.0 มีสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ทราบข้อมูลการประเมิน ร้อยละ 21.1 ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีการรับทราบข้อมูลการประเมิน ร้อยละ 58.8 สมาชิก

สหกรณ์ฯ ที่ไม่ทราบข้อมูลการประเมิน ร้อยละ 41.2 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการให้ความสำคัญเอาใจใส่กับสถานะและการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ

ตารางที่ 4.4 การเป็นสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง

รายการ	สหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน		สหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน	
	จำนวน (n=124)	ร้อยละ	จำนวน (n=51)	ร้อยละ
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก (ปี)				
1-3	25	20.2	25	49.0
4-6	25	20.2	8	15.7
7-9	21	16.9	8	15.7
> 9	53	42.7	10	19.6
เฉลี่ย	8.9		5.1	
การสมัครเป็นสมาชิก				
สมัครด้วยตนเอง	114	91.9	34	66.7
ได้รับการชักชวนจากสมาชิก เดิม	9	7.3	15	29.4
ได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานราชการ	1	0.8	2	3.9
การรับทราบข้อมูลการประเมินมาตรฐานสหกรณ์ฯ				
ทราบ	98	79.0	30	58.8
ไม่ทราบ	26	21.0	21	41.2

4.1.4 การขายผลผลิตและความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาที่ได้รับจากขายผลผลิตให้กับสหกรณ์

กองทุนสวนยาง

ผลการศึกษาการขายผลผลิตและความคิดเห็นเกี่ยวกับการขายผลผลิตให้กับสหกรณ์กองทุนสวนยาง ซึ่งประกอบด้วย ผลผลิตที่ผลิตได้ สัดส่วนการขายผลผลิตให้กับสหกรณ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาที่ได้รับ มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.5)

1) ผลผลิตที่ผลิตได้

ผลผลิตที่ผลิตได้ของสมาชิกสหกรณ์ฯ ทุกรายเป็นน้ำยางสด โดยสหกรณ์ฯ จะรับซื้อน้ำยางสดจากสมาชิก เพื่อผลิตเป็นยางแผ่นรมควันส่งขายตลาดกลาง

ตารางที่ 4.5 การขายผลผลิตและความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาที่ได้รับ

รายการ	สหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน		สหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน	
	จำนวน (n=124)	ร้อยละ	จำนวน (n= 51)	ร้อยละ
ผลผลิตที่ได้น้ำยางสด	124	100.0	51	100.0
การขายผลผลิต				
-ขายให้สหกรณ์ฯ (%)				
1 - 50	1	0.8	3	5.9
51 -99	3	2.4	2	3.9
100	120	96.8	46	90.2
- ขายให้พ่อค้า (%)				
0	120	96.8	47	92.2
1 - 50	4	3.2	4	7.80
- ขายให้สหกรณ์ฯ อื่น (%)				
0	124	100.0	50	98.0
1 - 50	0	0.0	1	2.0
ความคิดเห็นเกี่ยวกับราคา				
สหกรณ์ฯ ดีกว่า	106	85.5	32	62.7
ไม่แตกต่างกัน	18	14.5	18	35.3
พ่อค้าดีกว่า	0	0.0	1	2.0

2) สัดส่วนการขายผลผลิต

ส่วนใหญ่สมาชิกสหกรณ์ฯ จะขายผลผลิตซึ่งเป็นน้ำยางสดให้กับสหกรณ์กองทุนสวนยาง ทั้งสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานและไม่ผ่านมาตรฐาน ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน แต่มีสมาชิกบางส่วนที่มีการขายผลผลิตให้กับพ่อค้า หรือสหกรณ์ฯ อื่น ทั้งนี้ สัดส่วนการขายผลผลิต

ทั้งหมดให้กับสหกรณ์ฯ ของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 96.8 สัดส่วนระหว่างร้อยละ 51-99 ร้อยละ 2.4 และสัดส่วนระหว่างร้อยละ 1-50 ร้อยละ 0.8 โดยมีสมาชิกสหกรณ์ฯ เพียง 4 คนเท่านั้น ที่ขายผลผลิตให้กับพ่อค้า ซึ่งสัดส่วนการขายผลผลิตอยู่ระหว่างร้อยละ 51-99 คิดเป็นร้อยละ 3.2 สำหรับสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน พบว่า สัดส่วนการขายผลผลิตทั้งหมดให้กับสหกรณ์ ร้อยละ 90.2 สัดส่วนระหว่าง 1-50 ร้อยละ 5.9 สัดส่วนระหว่างร้อยละ 51-99 ร้อยละ 3.0 มีสมาชิกสหกรณ์ฯ จำนวน 4 คนที่ขายให้กับพ่อค้า สัดส่วนระหว่างร้อยละ 51-99 ร้อยละ 7.8 และมีสมาชิกเพียงรายเดียวที่ขายให้กับสหกรณ์ฯ อื่น ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 2.0

3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาที่ได้รับ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาที่ได้รับของสมาชิกสหกรณ์ฯ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีความคิดเห็นว่ารราคาที่ได้รับจากการขายให้กับสหกรณ์ฯ ดีกว่า ร้อยละ 85.5 และมีความคิดเห็นว่ารราคาที่ได้รับไม่แตกต่างกัน ร้อยละ 14.5 สำหรับสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีความคิดเห็นว่ารราคาที่ได้รับจากการขายให้สหกรณ์ฯ ดีกว่า ร้อยละ 62.7 มีความคิดเห็นว่ารราคาไม่แตกต่างกัน ร้อยละ 35.3 และมีหนึ่งรายที่มีความคิดเห็นว่ารราคาที่ขายให้กับพ่อค้าดีกว่า โดยภาพรวมแล้ว สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่มีความพอใจกับราคาที่ได้รับจากสหกรณ์ฯ แต่สำหรับสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐานนั้น จะมีสมาชิกจำนวนหนึ่งที่มีความคิดเห็นว่ารราคาที่ขายให้กับสหกรณ์ฯ กับราคาที่ขายให้กับพ่อค้า ไม่แตกต่างกัน

4.2 การมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง สามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้ (ตารางที่ 4.6)

1) การเข้าร่วมประชุมสหกรณ์ฯ

ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ฯ ในการเข้าร่วมประชุมสหกรณ์ฯ พบว่า ทั้งสหกรณ์ฯ ที่ผ่านและไม่ผ่านมาตรฐาน มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง โดยสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 สูงกว่าสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78

2) การแสดงความคิดเห็นในการซื้อขายยางของสหกรณ์ฯ

การแสดงความคิดเห็นในการซื้อขายยางของสมาชิกสหกรณ์ฯ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 สูงกว่าสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55

ตารางที่ 4.6 การมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ

กิจกรรม	สหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน		สหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน	
	คะแนนเฉลี่ย	ระดับการมีส่วนร่วม	คะแนนเฉลี่ย	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การเข้าร่วมประชุมสหกรณ์ฯ	3.30	ปานกลาง	2.78	ปานกลาง
2. การแสดงความคิดเห็นในการซื้อขายของสหกรณ์ฯ	2.98	ปานกลาง	2.55	ปานกลาง
3. การแสดงความคิดเห็นในการผลิตของสหกรณ์ฯ	2.91	ปานกลาง	2.51	ปานกลาง
4. การแนะนำและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อนสมาชิก	2.96	ปานกลาง	2.65	ปานกลาง
5. การส่งเสริมและกระตุ้นให้สมาชิกนำน้ำขางมาขายให้กับสหกรณ์ฯ	3.18	ปานกลาง	2.86	ปานกลาง
6. การขายผลผลิตให้กับสหกรณ์ฯ	3.57	มาก	3.39	ปานกลาง
7. การซื้อปัจจัยการผลิตกับสหกรณ์ฯ	3.23	ปานกลาง	2.37	น้อย
8. การประชาสัมพันธ์และชักชวนให้ผู้อื่นเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ	2.99	ปานกลาง	2.75	ปานกลาง
9. การร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการรับซื้อน้ำขางแก่สมาชิก เช่น การชำระเงิน	2.86	ปานกลาง	2.53	ปานกลาง
10. การเข้าร่วมการฝึกอบรมให้ความรู้หลักสูตรต่างๆ ของสหกรณ์ฯ	2.84	ปานกลาง	2.22	น้อย
ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	3.08	ปานกลาง	2.66	ปานกลาง
นัยสำคัญทางสถิติ	P(0.000) **			

หมายเหตุ : ** หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ $\alpha = 0.01$

3) การแสดงความคิดเห็นในการผลิตยางของสหกรณ์ฯ

การแสดงความคิดเห็นในการผลิตยางของสหกรณ์ฯ ทั้งสหกรณ์ฯ ที่ผ่านและไม่ผ่านมาตรฐาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 สูงกว่าสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51

4) การแนะนำและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อนสมาชิก

การแนะนำและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อนสมาชิก ทั้งสหกรณ์ฯ ที่ผ่านและไม่ผ่านมาตรฐาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 สูงกว่าสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65

5) การส่งเสริมและกระตุ้นให้สมาชิกรับนํ้ายางมาขายให้กับสหกรณ์ฯ

ด้านการส่งเสริมและกระตุ้นให้สมาชิกรับนํ้ายางมาขายให้สหกรณ์ฯ นั้น พบว่าทั้งสองกลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง โดยสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 สูงกว่าสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86

6) การขายผลผลิตให้กับสหกรณ์ฯ

ด้านการขายผลผลิตให้กับสหกรณ์ฯ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานจะให้ความสำคัญกับการขายผลผลิตให้กับสหกรณ์ฯ มากกว่าสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน โดยระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 แต่สหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39

จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติม พบว่า สาเหตุที่สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานมีระดับการมีส่วนร่วมในการขายผลผลิตให้กับสหกรณ์ฯ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากสมาชิกมีความซื่อสัตย์ต่อสหกรณ์ฯ และทราบถึงผลประโยชน์อื่นๆ เช่น เงินปันผล ทำให้สมาชิกเลือกที่จะนำผลผลิตมาขายให้กับสหกรณ์ฯ มากกว่าขายให้พ่อค้า

7) การซื้อปัจจัยการผลิตกับสหกรณ์ฯ

การซื้อปัจจัยการผลิตกับสหกรณ์ฯ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานจะมีการซื้อปัจจัยการผลิตกับสหกรณ์ฯ มากกว่าสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน โดยระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 แต่สหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐานมีการซื้อปัจจัยการผลิตจากแหล่งอื่นซึ่งเป็นคู่ค้ากันมานานกว่าสหกรณ์ฯ ที่เป็นสมาชิกอยู่ในปัจจุบัน จึงทำให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการซื้อปัจจัยการผลิตกับสหกรณ์ฯ น้อยกว่าสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน

8) การประชาสัมพันธ์และชักชวนให้ผู้อื่นเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ

ด้านการประชาสัมพันธ์และชักชวนให้ผู้อื่นเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ นั้น สมาชิกสหกรณ์ฯ ทั้งสองกลุ่ม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง โดยสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 สูงกว่าสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.75

9) การร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการรับซื้อน้ำยางแก่สมาชิก

ระดับการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการรับซื้อน้ำยางแก่สมาชิกสหกรณ์ฯ นั้น สมาชิกสหกรณ์ฯ ทั้งสองกลุ่ม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง โดยสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 2.86 สูงกว่าสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.53

10) การเข้าร่วมการฝึกอบรมให้ความรู้หลักสูตรต่างๆ ของสหกรณ์ฯ

ระดับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมการฝึกอบรมให้ความรู้หลักสูตรต่างๆ ของสหกรณ์ฯ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง แต่สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐานมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.84 และ 2.22 ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อการดำเนินงานระหว่างสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านมาตรฐานและไม่ผ่านมาตรฐาน โดยการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติที่ (t-test) ในภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อการดำเนินงานระหว่างสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านมาตรฐานและไม่ผ่านมาตรฐานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha = 0.01$ กล่าวคือ สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานมีระดับการมีส่วนร่วม ในประเด็นการขยายผลผลิตให้กับสหกรณ์ฯ ระดับมาก ในขณะที่สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐานมีระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง และมีระดับการมีส่วนร่วมน้อยในประเด็น การซื้อปัจจัยการผลิตกับสหกรณ์ฯ และการเข้าร่วมการฝึกอบรมให้ความรู้หลักสูตรต่างๆ ของสหกรณ์ฯ จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการทำกิจกรรมร่วมกับสหกรณ์ฯ ทั้งด้านการขยายผลผลิต การซื้อปัจจัยการผลิต และการเข้าร่วมฝึกอบรมต่างๆ ของสหกรณ์ฯ หากสมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมกับสหกรณ์ฯ จำนวนมากและสม่ำเสมอจะส่งผลต่อผลการดำเนินงานให้สหกรณ์ฯ ผ่านมาตรฐานได้

4.3 ลักษณะการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกรรมการบริหารสหกรณ์ฯ และเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ถึงประเด็นการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ สามารถสรุปได้ดังนี้

4.3.1 ลักษณะการดำเนินงาน

สหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีรูปแบบการดำเนินงานที่เป็นระบบและโปร่งใส โดยแต่ละฝ่ายระบุบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน ภายใต้การบริหารของประธานสหกรณ์ และถูกควบคุมตรวจสอบโดยสมาชิกของสหกรณ์ มีรูปแบบการบันทึกบัญชีที่เป็นปัจจุบันมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ ซึ่งส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้สหกรณ์ฯ ยังมีบทบาทในการช่วยเหลือสังคม และสมาชิก เช่น การให้ทุนการศึกษาสำหรับบุตรหลานของสมาชิก การบริจาคเงินเพื่อสาธารณประโยชน์ของชุมชน การให้เงินสงเคราะห์กรณีเสียชีวิต ทำให้สมาชิกสหกรณ์ฯ เกิดความรู้สึกผูกพันกับสหกรณ์ฯ ซึ่งส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมและระยะเวลาในการเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่นานยิ่งขึ้น

สำหรับสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน รูปแบบการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ จะเน้นการบริหารแบบครอบครัว คือ ไม่มีการระบุบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน ในการปฏิบัติงานจะเน้นความสะดวกของกรรมการเป็นหลัก ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน รูปแบบในการบริหารของสหกรณ์ฯ เน้นด้านการตลาดมากกว่าสมาชิก ใช้ราคาเป็นเครื่องมือในการดึงดูดให้สมาชิกรนำผลผลิตมาขายให้สหกรณ์ฯ ซึ่งส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมน้อยและระยะเวลาในการเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีระยะเวลาเพียงไม่กี่ปี จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมทราบว่า สาเหตุใหญ่ของการบริหารสหกรณ์ที่ล้มเหลวในอดีตเกิดจาก ความไม่โปร่งใสและไม่ซื่อสัตย์ในการทำบัญชี เนื่องจากการบันทึกบัญชีไม่เป็นปัจจุบัน และขาดการควบคุมตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ เปิดช่องทางให้เกิดการทุจริตจากกรรมการบางคน ซึ่งส่งผลต่อความน่าเชื่อถือแก่สมาชิก ทำให้ต้องหยุดดำเนินกิจการในที่สุด

4.3.2 ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง จะส่งผลต่อเงินปันผลจ่ายที่สมาชิกจะได้รับในแต่ละปี โดยในปี 2551-2552 สหกรณ์กองทุนสวนยางที่ศึกษามีผลการดำเนินงาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ตารางที่ 4.7)

1) สหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน คือ สหกรณ์กองทุนสวนยางยูงทอง มีผลกำไรในปี 2551 – 2552 จำนวน 2,959,427.55 บาท และ 1,673,513.58 บาท ตามลำดับ ส่วนสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านนาหว้า มีผลกำไรในปี 2551–2552 จำนวน 1,412,540.34 บาท และ 1,508,873.26 บาท ตามลำดับ

2) สหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน คือ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านโคกสูง 35 มีผลกำไรในปี 2551 จำนวน 16,676.30 บาท และขาดทุนในปี 2552 จำนวน 27,672.29 บาท ตามลำดับ ส่วนสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านหน้าคอก ขาดทุนในปี 2551– 2552 จำนวน 141,198.16 บาท และ 74,092.09 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในปี 2551 - 2553

สหกรณ์กองทุนสวนยาง	กำไรจากการดำเนินงาน (บาท)	
	ปี 2551	ปี 2552
สหกรณ์กองทุนสวนยางยูงทอง จำกัด	2,959,427.55	1,673,513.58
สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านนาหว้า จำกัด	1,412,540.34	1,508,873.26
สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านโคกสูง 35 จำกัด	16,676.30	-27,672.29
สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านหน้าคอก จำกัด	-141,198.16	-74,092.09

4.3.3 ปัญหาและอุปสรรค

สำหรับปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์กองทุนสวนยาง กรรมการบริหารสหกรณ์ฯ ได้ให้ความเห็นว่า ปัญหาหลักของสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน คือ ปัญหาด้านความคับแคบของสถานที่ ซึ่งไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานของสหกรณ์และการรองรับสมาชิกที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ส่วนสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน ปัญหาสำคัญคือ สมาชิกเข้าออกบ่อย ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมและความเข้าใจต่อบทบาทของสมาชิก ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อความต่อเนื่องในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ

4.4 ทักษะของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

ผลการวัดระดับทักษะต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ผู้วิจัยได้จำแนกการดำเนินงานเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย บทบาทในการดำเนินงาน โครงสร้างการดำเนินงาน และการสนับสนุนจากภาครัฐ สามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้ (ตารางที่ 4.8)

1) บทบาทในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

สมาชิกทั้ง 2 ประเภทสหกรณ์ฯ มีระดับทักษะที่ดีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ในประเด็น สหกรณ์ฯ มีการดำเนินงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้ สหกรณ์ฯ เปิดโอกาสให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ สหกรณ์ฯ มีการจัดสรรเงินปันผลให้แก่สมาชิกอย่างเป็นธรรม สหกรณ์ฯ จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือสมาชิกมากกว่ามุ่งผลกำไร สหกรณ์ฯ มีบทบาททางด้านสังคม เช่น ร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของชุมชน และสหกรณ์ฯ ทำให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นรวมถึงความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ย 4.18 4.10 4.33 4.02 4.13 และ 4.05 ตามลำดับ สำหรับสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีระดับทักษะที่ดีโดยมีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ย 4.13 4.35 4.35 4.00 3.88 และ 3.96 ตามลำดับ

2) โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

สมาชิกทั้ง 2 ประเภทสหกรณ์ฯ มีทัศนคติต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ในประเด็น สมาชิกสหกรณ์ฯ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ มีความสำคัญต่อการทำให้สหกรณ์ฯ ประสบความสำเร็จ คณะกรรมการดำเนินงานเป็นตัวแทนที่ดีของสหกรณ์ฯ ในทุกด้าน ประธานสหกรณ์ฯ ที่เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความเสียสละ และความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานและไม่ผ่านมาตรฐานมีทัศนคติในระดับดี ส่วนประเด็นการให้ความสำคัญต่อสมาชิกสหกรณ์ฯ ทุกคน พบว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานมีระดับทัศนคติดีมาก ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐานมีระดับทัศนคติดี ด้วยคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ย 4.5 และ 4.18 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสหกรณ์ฯ ได้อย่างเต็มที่ แต่สหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐานเปิดโอกาสให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นเช่นกัน แต่จะนำประเด็นที่น่าสนใจเข้าที่ประชุมกรรมการเพื่อตัดสินใจอีกครั้งหนึ่ง

ตารางที่ 4.8 ทัศนคติของสมาชิกต่อสหกรณ์กองทุนสวนยาง

ประเด็นบทบาท	สหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน		สหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน	
	คะแนนเฉลี่ย	ระดับทัศนคติ	คะแนนเฉลี่ย	ระดับทัศนคติ
บทบาทในการดำเนินงาน				
1. สหกรณ์ฯ มีการดำเนินงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้	4.18	ดี	4.13	ดี
2. สหกรณ์ฯ เปิดโอกาสให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ	4.10	ดี	4.35	ดี
3. สหกรณ์ฯ มีการจัดสรรเงินปันผลให้แก่สมาชิกอย่างเป็นธรรม	4.33	ดี	4.35	ดี
4. สหกรณ์ฯ จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือสมาชิกมากกว่ามุ่งผลกำไร	4.02	ดี	4.00	ดี
5. สหกรณ์ฯ มีบทบาททางด้านสังคม เช่น ร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของชุมชน	4.13	ดี	3.88	ดี
6. สหกรณ์ฯ ทำให้ท่านมีรายได้เพิ่มขึ้นรวมถึงความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	4.05	ดี	3.96	ดี

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็นบทบาท	สหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน		สหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน	
	คะแนนเฉลี่ย	ระดับทัศนคติ	คะแนนเฉลี่ย	ระดับทัศนคติ
โครงสร้างการดำเนินงาน				
7. สหกรณ์ฯ ให้ความสำคัญต่อสมาชิกทุกคน	4.50	ดีมาก	4.18	ดี
8. สมาชิกสหกรณ์ฯ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ	4.35	ดี	3.96	ดี
9. คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำให้สหกรณ์ฯ ประสบความสำเร็จ	4.15	ดี	4.33	ดี
10. คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ เป็นตัวแทนที่ดีของสหกรณ์ฯ ในทุกด้าน	3.91	ดี	4.29	ดี
11. ประธานสหกรณ์ฯ เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความเสียสละ	3.93	ดี	4.19	ดี
12. ท่านมีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ	4.06	ดี	4.22	ดี
การสนับสนุนจากภาครัฐ				
13. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ฯ ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ เป็นอย่างดี	3.67	ดี	3.88	ดี
14. เจ้าหน้าที่สกกย. ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ เป็นอย่างดี	3.99	ดี	3.86	ดี
15. กรมส่งเสริมสหกรณ์ฯ ให้ความช่วยเหลือสหกรณ์ฯ เป็นอย่างดีในทุกด้าน	3.86	ดี	3.90	ดี
16. สกกย. ให้ความช่วยเหลือ สหกรณ์ฯ เป็นอย่างดีในทุกด้าน	3.97	ดี	3.69	ดี
17. มีการจัดฝึกอบรม ให้ความรู้จากภาครัฐอย่างสม่ำเสมอ	3.68	ดี	3.18	ดีปานกลาง
18. เจ้าหน้าที่รัฐให้ความใส่ใจต่อข้อร้องเรียน และเข้าช่วยเหลืออย่างทันที	3.54	ดี	3.13	ดีปานกลาง
19. ท่านพอใจกับความช่วยเหลือของภาครัฐ	3.65	ดี	3.43	ดีปานกลาง
20. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีความรู้ความสามารถน่าเชื่อถือ	3.82	ดี	3.71	ดี
ค่าเฉลี่ย (X)	4.01	ดี	3.95	ดี
นัยสำคัญทางสถิติ	P(0.645) ^{NS}			

หมายเหตุ : NS หมายถึง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3) การสนับสนุนจากภาครัฐ

ระดับทัศนคติของสมาชิกสหกรณ์ฯ ต่อการสนับสนุนจากภาครัฐ ซึ่งในที่นี้หมายถึง สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สทย.) และกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยศึกษาในประเด็น การให้การสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ เป็นอย่างดี การให้ความช่วยเหลือสหกรณ์ฯ อย่างดีในทุกด้าน การจัดฝึกอบรมให้ความรู้จากภาครัฐอย่างสม่ำเสมอ เจ้าหน้าที่รัฐให้ความใส่ใจต่อข้อร้องเรียนและเข้าช่วยเหลืออย่างทันที ความพอใจกับความช่วยเหลือของภาครัฐ และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีความรู้ความสามารถน่าเชื่อถือ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานและไม่ผ่านมาตรฐาน มีระดับทัศนคติที่ดีเหมือนกัน ในประเด็นการให้การสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ เป็นอย่างดี การให้ความช่วยเหลือสหกรณ์ฯ อย่างดีในทุกด้าน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีความรู้ความสามารถน่าเชื่อถือ สำหรับประเด็นที่สมาชิกสหกรณ์ฯ มีทัศนคติที่แตกต่างกัน โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีระดับทัศนคติในระดับดี แต่สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีระดับทัศนคติในระดับดีปานกลาง ได้แก่ การจัดฝึกอบรมให้ความรู้จากภาครัฐอย่างสม่ำเสมอ มีคะแนนเฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานและสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน เท่ากับ 3.68 และ 3.18 ตามลำดับ ประเด็นเจ้าหน้าที่รัฐให้ความใส่ใจต่อข้อร้องเรียนและเข้าช่วยเหลืออย่างทันที มีคะแนนเฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานและสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน เท่ากับ 3.54 และ 3.13 ตามลำดับ และประเด็นด้านความพอใจกับความช่วยเหลือของภาครัฐ มีคะแนนเฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานและสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน เท่ากับ 3.65 และ 3.71 ตามลำดับ

จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมถึงประเด็นการฝึกอบรม และการให้ความช่วยเหลือของภาครัฐ ทราบว่า หน่วยงานภาครัฐจะมีการจัดฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์ฯ อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง ขึ้นอยู่กับความพร้อมของสมาชิกสหกรณ์ฯ สำหรับสหกรณ์ฯ ไม่ที่ผ่านมาตรฐานจะมีการจัดฝึกอบรมเพียงปีละ 1 ครั้ง ซึ่งสมาชิกสหกรณ์ฯ มีความเห็นว่าไม่เพียงพอสำหรับการนำมาพัฒนาอาชีพ แต่ทั้งนี้หากมีการจัดฝึกอบรมขึ้น สมาชิกสหกรณ์ฯ ต้องมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมด้วย นอกจากนี้ การให้ความช่วยเหลือด้านการดำเนินงานของภาครัฐ จะเร็วหรือช้าขึ้น ขึ้นอยู่กับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบดูแลสหกรณ์ฯ ซึ่งสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐานมีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่ได้ให้ความเอาใจใส่ต่อการเข้าช่วยเหลือสหกรณ์ฯ อย่างจริงจัง

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานระหว่างสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านมาตรฐานและไม่ผ่านมาตรฐาน โดยการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติที (t-test) จากภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานระหว่างสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านมาตรฐานและไม่ผ่านมาตรฐานไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha = 0.05$

4.5 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

ในการศึกษาปัจจัยที่เป็นปัญหา อุปสรรค และแนวทางการปรับปรุงสหกรณ์กองทุนสวนยางของสมาชิกสหกรณ์ฯ กลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.10)

1) ปัญหา และอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรคในการเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ปัญหาด้านการดำเนินงาน ปัญหาด้านโครงสร้างการดำเนินงาน ปัญหาจากการสนับสนุนจากภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และปัญหาด้านอื่นๆ สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานนั้น มีปัญหาด้านการดำเนินงานมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาด้านการขนส่งผลผลิต และปัญหาด้านความชัดเจนในการรายงานผลการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 23.53 เท่ากัน รองลงมาได้แก่ ปัญหาขาดเงินทุนหมุนเวียน ร้อยละ 11.77 ปัญหาสมาชิกเข้าใจบทบาทของตนเองน้อย และปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ร้อยละ 5.88 เท่ากัน ปัญหาจากการสนับสนุนจากภาครัฐที่เกี่ยวข้อง คือ ปัญหาการได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐน้อย ร้อยละ 11.77 ปัญหาด้านโครงสร้างการดำเนินงาน คือ ปัญหาการรับสมาชิกเพิ่มได้น้อย ร้อยละ 5.88 และปัญหาด้านอื่นๆ คือ ปัญหาด้านอาคารสถานที่ และปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงของราคา ร้อยละ 5.88 เท่ากัน

ในส่วนของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน พบว่า มีเพียงปัญหาด้านการดำเนินงาน ซึ่งได้แก่ ปัญหาสมาชิกเข้าใจบทบาทของตนเองน้อย ร้อยละ 42.86 ปัญหาการขาดเงินทุนหมุนเวียนและปัญหาการรับสมาชิกเพิ่มได้น้อย ร้อยละ 28.57 เท่ากัน

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สหกรณ์ฯ เพิ่มเติม พบว่า สหกรณ์ฯ มีปัญหาเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์ฯ ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง และเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ เช่น วาระของกรรมการ ที่มีข้อกำหนดให้คณะกรรมการอยู่ในตำแหน่งได้ไม่เกิน 2 วาระ วาระละ 2 ปี ทำให้การดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ขาดความต่อเนื่อง และขาดความเชื่อถือจากสมาชิก

ตารางที่ 4.9 ปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

ปัญหาและอุปสรรค	สหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน		สหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน	
	จำนวน (n=124)	ร้อยละ	จำนวน (n=51)	ร้อยละ
ปัญหาและอุปสรรค				
ไม่มี	109	87.90	47	92.16
มี	15	12.10	4	7.84

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	สหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน		สหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน	
	จำนวน (n=124)	ร้อยละ	จำนวน (n=51)	ร้อยละ
ปัญหาด้านการดำเนินงาน *	(n=15)		(n=4)	
ปัญหาด้านการขนส่งผลผลิต	4	23.53	0	0.00
ปัญหาด้านความชัดเจนในการรายงานผลการดำเนินงาน	4	23.53	0	0.00
ปัญหาการขาดเงินทุนหมุนเวียน	2	11.77	2	28.57
ปัญหาสมาชิกเข้าใจบทบาทของตนเองน้อย	1	5.88	3	42.86
ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน	1	5.88	0	0.00
ปัญหาด้านโครงสร้างการดำเนินงาน *				
ปัญหาการรับสมาชิกเพิ่มได้น้อย	1	5.88	2	28.57
ปัญหาจากการสนับสนุนจากภาครัฐที่เกี่ยวข้อง *				
ปัญหาการได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐน้อย	2	11.77	0	0.00
ปัญหาด้านอื่นๆ *				
ปัญหาด้านอาคารสถานที่	1	5.88	0	0.00
ปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงของราคา	1	5.88	0	0.00

หมายเหตุ * สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2) แนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

จากการสัมภาษณ์กรรมการบริหารสหกรณ์ฯ อันได้แก่ ประธาน รองประธาน คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ พบว่า แนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานนั้น จะเน้นการขยายพื้นที่การผลิต เพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของสมาชิก และเน้นการประหยัดต้นทุนในการผลิต เพื่อเพิ่มกำไรให้กับสหกรณ์ฯ ส่วนแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐานนั้น จะเน้นการอบรม ทำความเข้าใจกับสมาชิก เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์ฯ เข้าใจบทบาทของตนเอง และมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของสหกรณ์ฯ มากขึ้น

สอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ซึ่งมีความเห็นว่า ปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนให้สหกรณ์ฯ สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 4 ส่วนที่สำคัญ คือ (1) กรรมการดำเนินงานที่น่าเชื่อถือ (2) การให้ความร่วมมือของสมาชิกสหกรณ์ (3) การเอาใจใส่ดูแลของเจ้าหน้าที่รัฐ และ (4) เงินทุนหมุนเวียนที่เพียงพอ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นส่วนของการสรุปผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ ข้อจำกัดในการวิจัย และ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ทักษะคิดและการมีส่วนร่วมกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์ฯ (2) การมีส่วนร่วมและทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ (3) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมและทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานของระหว่างสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานกับไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และ (4) ปัญหา อุปสรรค และ แนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก กรรมการบริหารสหกรณ์ฯ และ เจ้าหน้าที่ภาครัฐสำหรับสมาชิกสหกรณ์ฯ ใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้างในการสัมภาษณ์กลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 175 ราย จำแนกเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน 124 รายและสมาชิกสหกรณ์ฯที่ไม่ผ่านมาตรฐาน 51 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย และทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้สถิติที (t-test) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเป็นอาชีพหลัก มีอาชีพรอง เช่น ทำนา เลี้ยงสัตว์ ทำสวนผลไม้ มีสถานภาพสมรสและนับถือศาสนาพุทธ โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานมีอายุเฉลี่ย 43.2 ปี มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4.3 คน รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ย 28,633.1 บาท มีพื้นที่สวนยางที่ถือครองเฉลี่ย 14.3 ไร่ มีระยะเวลาในการทำสวนยางเฉลี่ย 21.8 ปี และจำนวนปีที่กรีดยางปัจจุบันเฉลี่ย 13.9 ปี ระยะเวลาการเป็นสมาชิกเฉลี่ย 8.9 ปี การสมัครเป็นสมาชิกด้วยตนเอง และรับทราบข้อมูลการประเมินมาตรฐานสหกรณ์ฯ ผลผลิตน้ำยางสด ร้อยละ 96.8 ขายผลผลิตทั้งหมดให้กับสหกรณ์กองทุนสวนยาง โดยเห็นว่าราคาที่ขายให้กับสหกรณ์ฯ ดีกว่า

สำหรับสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีอายุเฉลี่ย 46.5 ปี มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4.0 คน รายได้ต่อเดือนของครัวเรือนเฉลี่ย 34,490.2 บาท มีพื้นที่สวนยางที่ถือครองเฉลี่ย 18.8 ไร่ มีระยะเวลาในการทำสวนยางเฉลี่ย 19.9 ปี และจำนวนปีที่เปิดกรีดยาง

ปัจจุบันเฉลี่ย 12.9 ปี ระยะเวลาการเป็นสมาชิกเฉลี่ย 5.1 ปี โดยการสมัครเป็นสมาชิกด้วยตนเอง และรับทราบข้อมูลการประเมินมาตรฐานสหกรณ์ฯ ผลผลิตน้ำยางสด ร้อยละ 90.2 จะขายผลผลิตทั้งหมดให้กับสหกรณ์กองทุนสวนยาง โดยเห็นว่าราคาที่ขายให้กับสหกรณ์ฯ สูงกว่า

ในส่วนของภาวะหนี้สิน จะพบว่าสมาชิกสหกรณ์ฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภาระหนี้สิน โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานมีหนี้สินเฉลี่ย 136,419.4 บาท และสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีหนี้สินเฉลี่ย 200,392.2 บาท เป็นการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในระบบ เช่น ธ.ก.ส. สหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่ตั้งอยู่ใกล้บ้าน มีความสะดวกในการติดต่อขอรับบริการ โดยเป็นการกู้เพื่อซื้อปัจจัยการผลิตในการประกอบอาชีพ ซึ่งหากสมาชิกสหกรณ์ฯ นำเงินกู้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์เช่นนั้น จะก่อให้เกิดรายได้และประโยชน์ที่คุ้มค่าในอนาคต

5.1.2 การมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ระดับปานกลาง ทั้งการเข้าร่วมประชุม การแสดงความคิดเห็นในการซื้อขายยาง เกณฑ์ในการรับซื้อน้ำยาง การแนะนำถ่ายทอดความรู้ ส่งเสริมให้สมาชิคนำน้ำยางมาขายให้สหกรณ์ฯ และการชักจูงผู้อื่นให้เข้าร่วมเป็นสมาชิก

สำหรับสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับมาก ในประเด็นการขายผลผลิตให้กับสหกรณ์ฯ ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐานนั้น มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับน้อย ในประเด็น การซื้อปัจจัยการผลิตกับสหกรณ์ฯ และการเข้าร่วมฝึกอบรมให้ความรู้หลักสูตรต่างๆ ของสหกรณ์

5.1.3 ทักษะคติของสมาชิกต่อสหกรณ์กองทุนสวนยาง

สมาชิกสหกรณ์ฯ ทั้งสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานและไม่ผ่านมาตรฐานมีทัศนคติต่อบทบาทในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ในระดับทัศนคติที่ดี ในประเด็น สหกรณ์ฯ มีการดำเนินงานที่โปร่งใส เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ มีการจัดสรรเงินปันผลอย่างเป็นธรรม มีการจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือสมาชิกมากกว่ามุ่งผลกำไร มีบทบาททางด้านสังคม เช่น ร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของชุมชน และสหกรณ์ฯ ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น รวมถึงความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

สมาชิกสหกรณ์ฯ ทั้ง 2 กลุ่ม มีทัศนคติต่อโครงสร้างการดำเนินงาน ในระดับทัศนคติที่ดีต่อประเด็นของบทบาทของสมาชิกสหกรณ์ฯ คณะกรรมการดำเนินงาน และประธานสหกรณ์ฯ โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีระดับทัศนคติดีมาก ในประเด็นสหกรณ์ฯ ให้ความสำคัญต่อสมาชิกทุกคน ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มีระดับทัศนคติระดับ ดี

สมาชิกของสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐาน มีระดับทัศนคติที่ดี ต่อประเด็นการสนับสนุนจากภาครัฐในทุกประเด็น ส่วนสมาชิกของสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐานนั้น มีระดับทัศนคติดีเกือบทุก

ประเด็น มีระดับทัศนคติดีปานกลางในประเด็น การจัดฝึกอบรม ความใส่ใจต่อข้อร้องเรียน และการเข้าช่วยเหลือของภาครัฐ แสดงให้เห็นว่าภาครัฐให้การสนับสนุนต่อสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐานน้อยและไม่ทันต่อความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์เชิงลึกของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ฯ ที่มีความเห็นว่าภาครัฐขาดความเอาใจใส่ในการจัดฝึกอบรมให้ความรู้กับสมาชิกสหกรณ์ฯ และขาดความต่อเนื่องในการเข้ามาดูแลสหกรณ์ฯ

5.1.4 เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมและทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานระหว่างสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานกับไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อการดำเนินงานระหว่างสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านมาตรฐานและไม่ผ่านมาตรฐานมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha = 0.01$ จะเห็นได้ว่าระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในประเด็น การขายผลผลิตให้กับสหกรณ์ฯ การซื้อปัจจัยการผลิตกับสหกรณ์ฯ และการเข้าร่วมการฝึกอบรมให้ความรู้หลักสูตรต่างๆ ของสหกรณ์ฯ หากสมาชิกส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมกับสหกรณ์ฯ อย่างสม่ำเสมอ ย่อมจะส่งผลให้ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ผ่านเกณฑ์มาตรฐานต่อไป

สำหรับค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของสมาชิกต่อสหกรณ์กองทุนสวนยางนั้น จากภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานระหว่างสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ผ่านมาตรฐานและไม่ผ่านมาตรฐานไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha = 0.05$

5.1.5 ปัญหาและอุปสรรค แนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ได้แก่ ปัญหาด้านการดำเนินงาน ปัญหาด้านโครงสร้างการดำเนินงาน ปัญหาจากการสนับสนุนจากภาครัฐที่เกี่ยวข้องและปัญหาด้านอื่นๆ โดยสหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานนั้น มีปัญหาด้านการขนส่งผลผลิต ความชัดเจนในการรายงานผลการดำเนินงาน การขาดเงินทุนหมุนเวียน งบประมาณจากภาครัฐ สมาชิกเข้าใจบทบาทของตนเองน้อย การขาดแคลนแรงงาน การรับสมาชิกเพิ่มได้น้อย อาคารสถานที่และการเปลี่ยนแปลงของราคา ตามลำดับ ส่วนสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐานนั้น มีปัญหาสมาชิกเข้าใจบทบาทของตนเองน้อย การขาดเงินทุนหมุนเวียน และการรับสมาชิกเพิ่มได้น้อย

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สหกรณ์ฯ ถึงแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางทราบว่า สหกรณ์ฯ ที่ผ่านมาตรฐานจะเน้นการขายกำลังการผลิต การประหยัดต้นทุนเพื่อเพิ่มกำไรให้กับสหกรณ์ฯ ส่วนสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐานเน้นด้านการฝึกอบรมสมาชิก สร้างความเข้าใจในบทบาทและกระตุ้นการมีส่วนร่วมเพื่อให้สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมของสหกรณ์ฯ มากขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องทัศนคติและการมีส่วนร่วมกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อสหกรณ์ฯ และภาครัฐ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง การดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ดังนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะต่อสมาชิกสหกรณ์ฯ

1) จากปัญหาสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐานส่วนใหญ่ ไม่เข้าใจบทบาท ของตนเองและมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของสหกรณ์ฯ น้อย ในประเด็นการซื้อปัจจัยการผลิตกับ สหกรณ์ฯ การเข้าร่วมฝึกอบรมให้ความรู้หลักสูตรต่างๆ ของสหกรณ์ฯ ดังนั้นสมาชิกสหกรณ์ฯ ควรใช้เวลาในการร่วมทำกิจกรรมกับสหกรณ์ฯ ให้มากขึ้น โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ควรเลือกซื้อ ปัจจัยการผลิตกับสหกรณ์ฯ และเข้าร่วมฝึกอบรมให้ความรู้หลักสูตรต่างๆ ของสหกรณ์ฯ มากขึ้น

2) จากผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์ฯ มีปัญหาด้านความชัดเจนในการรายงานผล การดำเนินงาน ดังนั้นสมาชิกสหกรณ์ฯ ควรให้ความสนใจต่อหลักเกณฑ์การชำระเงินของ สหกรณ์ฯ และควรมีการตรวจสอบขั้นตอน รวมถึงวิธีการบันทึกบัญชีของสหกรณ์ฯ บ้าง เพื่อเป็น การป้องกันการทุจริตและสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานให้สหกรณ์ฯ

5.2.2 ข้อเสนอแนะต่อสหกรณ์ฯ

1) สหกรณ์ฯ ควรมีการพิจารณาคุณสมบัติของบุคคลที่เข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ โดยควรรับคนที่มีความซื่อสัตย์ มีวินัย รวมถึงมีความตั้งใจในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของ สหกรณ์ฯ ซึ่งสหกรณ์ฯ สามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพต่อไป

2) สหกรณ์ฯ ควรชี้แจงถึงขั้นตอนการทำงาน โดยเฉพาะด้านบัญชีและเงินทุน หมุนเวียนอย่างโปร่งใส เพื่อสร้างความไว้วางใจและความน่าเชื่อถือให้แก่สมาชิกสหกรณ์ฯ ซึ่งจะ นำไปสู่การให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ในทุกๆ ด้าน

3) สหกรณ์ฯ ควรมีการจัดการด้านสถานที่ ให้เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน ทั้ง อาคารและสถานที่ โดยการดูแลเรื่องความสะอาด ความเป็นระเบียบ การดูแลด้านมลภาวะ การ บำบัดน้ำเสีย รวมถึงป้ายประกาศต่างๆ ตามข้อกำหนดของหน่วยงานภาครัฐ และความรู้ต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ

4) ปัญหาด้านโครงสร้างการดำเนินงาน เนื่องจากการแบ่งหน้าที่ไม่ชัดเจน จาก การสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า เจ้าหน้าที่สหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน ไม่สามารถระบุหน้าที่ของ ตนเองได้ เนื่องจากไม่มีการกำหนดและแบ่งแยกหน้าที่กันชัดเจน ส่งผลให้การดำเนินงานไม่มี ประสิทธิภาพ เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา ดังนั้นสหกรณ์ฯ ควรมีการประชุมชี้แจง และควรมีการบันทึกอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้เจ้าหน้าที่แต่ละคน ทราบถึงหน้าที่ของตนเองและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.3 ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

1) จากผลการศึกษา พบว่าปัญหาสำคัญของสหกรณ์ฯ ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน คือ สมาชิกเข้าใจบทบาทของตนเองน้อย ดังนั้น ภาครัฐควรจัดอบรมให้ความรู้ให้แก่สมาชิกสหกรณ์ฯ อย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นการสร้าง ความเข้าใจถึงบทบาท รวมถึงความรู้เกี่ยวกับการทำสวนยางพารา เพื่อให้สมาชิกสามารถนำมาปรับปรุงพัฒนาอาชีพ และการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2) จากปัญหาด้านการรับสมาชิกได้น้อย เนื่องจากเกรงว่าเงินทุนที่ใช้ไม่เพียงพอต่อการรับซื้อน้ำยางจากสมาชิก และปัญหาการขาดเงินทุนหมุนเวียน ดังนั้นภาครัฐ ควรให้การสนับสนุนด้านเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ และควรจัดเจ้าหน้าที่ให้ความรู้ในด้านการวางแผนการใช้เงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

5.3.1 ข้อจำกัด

เนื่องจากการทำวิจัยครั้งนี้ มีการเก็บข้อมูลจากสมาชิกสหกรณ์ฯ ซึ่งสหกรณ์ฯ ในแต่ละพื้นที่มีเวลาเปิดทำการเพียงครั้งวัน และสหกรณ์ฯ บางแห่งมีการซื้อขายในช่วงเช้า ประมาณ 7.30 – 10.30 หลังจากนั้นจะมีเพียงจำนวนน้อย ซึ่งสมาชิกแต่ละรายมีความรีบเร่งในการส่งน้ำยาง ดังนั้นจึงมีข้อจำกัดด้านเวลาในการตอบแบบสอบถาม ทำให้ต้องรีบไปเก็บข้อมูล และแต่ละแห่งต้องไปเก็บข้อมูลหลายครั้ง เพื่อให้ได้ครบตามจำนวนตัวอย่าง ซึ่งสมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดีและเต็มใจให้ข้อมูลตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาในด้านต่างๆ ดังนี้คือ

- 1) ควรศึกษาแนวทางในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางอย่างยั่งยืน
- 2) ควรมีการศึกษายบทบาทของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ต่อการพัฒนาชุมชน

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2538. **คู่มือส่งเสริมสหกรณ์กองทุนสวนยาง**. กองสหกรณ์การเกษตร. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2552. **ผลการวัดระดับมาตรฐานสหกรณ์ ปี 2552**. [ออนไลน์]. URL: http://www.cpd.go.th/web_cpd/stand_52.html [สืบค้นวันที่ 21 สิงหาคม 2553]
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2553. **หลักเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานสหกรณ์ ปี 2551**. [ออนไลน์]. URL: webhost.cpd.go.th/ [สืบค้นวันที่ 3 ตุลาคม 2553]
- กฤตนัน อริยวัฒน์. ม.ป.ป.. **ทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติและบุคคลทั่วไปในบริเวณโรงเรียนมีผลต่อการเปิดร้านINTERNET CAFÉ**. [ออนไลน์]. URL: <http://learners.in.th/blog/espada/221889> [สืบค้นวันที่ 3 พฤษภาคม 2554]
- กานต์ ลีวัฒนา ยิ่งยง. ม.ป.ป.. **Data Envelopment Analysis : DEA**. [ออนไลน์]. URL: www.ie.nu.ac.th/downloads/DEA.pdf [สืบค้นวันที่ 3 พฤษภาคม 2554]
- เกรียงศักดิ์ ปัทมรеча และ บัญชา สมบูรณ์สุข. ม.ป.ป.. **เครือข่ายทางสังคม การมีส่วนร่วมและความเป็นผู้นำระหว่างกลุ่มปรับปรุงคุณภาพวางแผนและขายของที่ประสบความสำเร็จกับกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน**. ภาควิชาพัฒนาการเกษตร. คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชัยศรี โชติรุ่งโรจน์. 2547. **ผลการดำเนินงานของเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง จังหวัดมุกดาหาร**. รายงานการศึกษาอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐวัฒน์ วรณัฐรักษ์. 2551. **ประสิทธิภาพทางเทคนิคของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดนครศรีธรรมราช**. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2554. **โครงสร้างเศรษฐกิจภาคใต้**. [ออนไลน์]. URL: http://www.bot.or.th/Thai/EconomicConditions/Thai/South/EconomicReport/DocLib_Structure/EconomicStructure_south.pdf [สืบค้นวันที่ 3 พฤษภาคม 2554]
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2543. **รวมบทความการวิจัย การวัดผลและประเมินผล**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศรีอนันต์.
- ประชาสรรค์ แสนภักดี. 2554. **เทคนิคกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม**. [ออนไลน์]. URL: <http://www.prachasan.com/mindmapknowledge/aic.html> [สืบค้นวันที่ 25 พฤษภาคม 2554]

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ประทีป บัวละวงศ์และอุบลวัลย์ รอดเยี่ยม. 2551. การรับรู้และทัศนคติของนักศึกษาที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา. [ออนไลน์]. URL: <http://www.vcharkarn.com/vblog/39362> [สืบค้นวันที่ 3 ตุลาคม 2553]
- ประยงค์ สายประเสริฐ. 2536. ยางพารากับการพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. 2548. พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: ชรรรมสาร จำกัด.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2539. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- รววิทย์ สว่างทุกข์. 2544. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร จังหวัดอ่างทอง. อ่างทอง: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏอ่างทอง.
- วิชัย กนกชัยปราโมทย์. 2542. การดำเนินงานสหกรณ์กองทุนสวนยางภาคตะวันออกเฉียงใต้ตามทัศนะของสมาชิกสหกรณ์. ชลบุรี: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิมล พุ่มไย. 2548. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางภาคใต้ กรณี จังหวัดสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สถาบันวิจัยยาง. 2553. ข้อมูลวิชาการยางพารา 2553. กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สมบูรณ์ เจริญจิระตระกูล. 2552. เอกสารประกอบการบรรยายวิชาวิธีวิจัยทางธุรกิจเกษตร. คณะเศรษฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สลักจิต วิรัตน์ดิยา. 2550. การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการสหกรณ์ยางพาราในจังหวัดเลย กรณีศึกษา บ้านเจริญสุข ตำบลนาดินดำ อำเภอเมือง จังหวัดเลย. เลย: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเลย.
- สันติ เลียดปทุม. 2547. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดสงขลา. สงขลา: สารนิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง. 2552. ข้อมูลสถาบันเกษตรกรกลุ่มสหกรณ์. [ออนไลน์]. URL: http://www.rubber.co.th/web/content.php?b_id=20&p=history [สืบค้นวันที่ 11 สิงหาคม 2553]

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง. 2553. **ข้อบังคับสหกรณ์**. [ออนไลน์]. URL: webhost.cpd.go.th/rlo/download/Sublaw.../rubber_02.06.10.doc [สืบค้นวันที่ 3 เมษายน 2554]
- สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง. 2553. **สหกรณ์กองทุนสวนยาง จำกัด**. [ออนไลน์]. URL: http://www.rubber.co.th/service_1a3.html [สืบค้นวันที่ 3 สิงหาคม 2553]
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. 2550. **ยางพารา: ปัจจัยกำหนดราคาและแนวทางประกันราคาในอนาคต**. [ออนไลน์]. <http://www.fpo.go.th/FPO/admin/scripts/getpdf.php?id=2478> [สืบค้นวันที่ 10 สิงหาคม 2553]
- สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย. 2553. **สหกรณ์การเกษตร**. [ออนไลน์]. URL: <http://webhost.cpd.go.th/rlo/agriculture.html> [สืบค้นวันที่ 30 กรกฎาคม 2553]
- สุชิน ปลืหะจินดา. 2537. “ว่าด้วยการบริหารสหกรณ์”. **ปริทัศน์สหกรณ์ 3(2)**. (กันยายน – ธันวาคม 2537) : 32.
- สุบิน ยุระรัช. 2554. **ทฤษฎีการวัดทัศนคติ**. [ออนไลน์]. URL: <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=inthedark&month=06-2007&date=27&group=2&gblog=27> [สืบค้นวันที่ 3 พฤษภาคม 2554]
- อภิญา รัตนชัย และบัญชา สมบูรณ์สุข. 2540. “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางในภาคใต้ ประเทศไทย”. **วารสารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. 18:113 – 112.
- อรุณ รักรธรรม. 2532. **การพัฒนารองคํการ เอกสารการสอนชุดการพัฒนารองคํการหน่วยที่ 15**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. 2538. **การบริหารทักษะและการปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.

ภาคผนวก 1

ข้อมูลพื้นฐานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

1. สหกรณ์กองทุนสวนยางยูงทอง จำกัด

รหัสสหกรณ์	6654
เลขที่ทะเบียน	ก.011639
วันจดทะเบียน	22 เมษายน 2539
ที่อยู่	142 ม.3 ต.ท่าช้าง อ.บางกล่ำ จ.สงขลา
จำนวนสมาชิกในปัจจุบัน (ปี 2554)	144 คน
ลักษณะการดำเนินธุรกิจ	รับฝากเงิน จำหน่ายปัจจัยการผลิต รวบรวมผลผลิต แปรรูปผลผลิต

2. สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านนาหว้า จำกัด

รหัสสหกรณ์	6324
เลขที่ทะเบียน	ก.041138
วันจดทะเบียน	29 กันยายน 2538
ที่อยู่	108 ม.1 ต.นาหว้า อ.จะนะ จ.สงขลา
จำนวนสมาชิกในปัจจุบัน (ปี 2554)	181 คน
ลักษณะการดำเนินธุรกิจ	จำหน่ายปัจจัยการผลิต รวบรวมผลผลิต แปรรูปผลผลิต

3. สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านโลกสูง 35 จำกัด

รหัสสหกรณ์	10359
เลขที่ทะเบียน	ก. 019140
วันจดทะเบียน	14 พฤศจิกายน 2540
ที่อยู่	21/5 ต.สำนักแต้ว อ.สะเดา จ.สงขลา
จำนวนสมาชิกในปัจจุบัน (ปี 2554)	30 คน
ลักษณะการดำเนินธุรกิจ	จำหน่ายปัจจัยการผลิต รวบรวมผลผลิต

ข้อมูลพื้นฐานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

4. สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านหน้าคอก จำกัด

รหัสสหกรณ์	6650
เลขที่ทะเบียน	ก.012839
วันจดทะเบียน	22 เมษายน 2539
ที่อยู่	53/4 ต.ท่าโพธิ์ อ.สะเดา จ.สงขลา
จำนวนสมาชิกในปัจจุบัน (ปี 2554)	40 คน
ลักษณะการดำเนินธุรกิจ	จำหน่ายปัจจัยการผลิต รวบรวมผลผลิต แปรรูปผลผลิต

ภาคผนวก 2
แบบสอบถาม (สมาชิกสหกรณ์ฯ)

โครงการวิจัยเรื่อง ทักษะคิดและการมีส่วนร่วมกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา

ชุดที่.....

สถานที่.....

วันที่สัมภาษณ์...../...../.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ เป็นเครื่องมือประกอบการรวบรวมข้อมูลโครงการวิจัย เพื่อสารนิพนธ์ (Minor Thesis) สำหรับหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจเกษตร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลและประโยชน์ของผลการศึกษา ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามบนพื้นฐานความเป็นจริงและโดยอิสระ ข้อมูลทั้งหมดผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 3 ทักษะคิดของสมาชิกต่อสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรค แนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา

1. เพศ

1.1ชาย 1.2 หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานภาพสมรส

- 3.1 โสด 3.2 สมรส
 3.3 หม้าย 3.4 หย่า

4. ศาสนา

- 4.1 พุทธ 4.2 คริสต์
 4.3 อิสลาม 4.4 อื่นๆ (ระบุ)

5. ระดับการศึกษา

- 5.1 ประถมศึกษา 5.2 มัธยมศึกษาตอนต้น
 5.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. 5.4 ปวศ. / อนุปริญญา
 5.5 ปริญญาตรี 5.6 สูงกว่าปริญญาตรี
 5.7 อื่นๆ (ระบุ).....

6. อาชีพหลัก

- 6.1 ทำสวนยางพารา 6.2 ทำนา
 6.3 รับราชการ 6.4 พนักงานบริษัทเอกชน
 6.5 ค้าขาย 6.6 อื่นๆ (ระบุ).....

7. อาชีพรอง

- 7.1 ทำสวนยางพารา 7.2 ทำนา
 7.3 ทำสวนผลไม้ 7.4 เลี้ยงสัตว์
 7.5 ค้าขาย 7.6 อื่นๆ (ระบุ).....

8. จำนวนสมาชิกในครอบครัวคน

9. รายได้ของครัวเรือน.....บาท ต่อ เดือน

10. พื้นที่สวนยางที่ถือครอง.....ไร่

11. ระยะเวลาในการทำสวนยางพารา.....ปี

12. จำนวนปีที่กรีดยางจนถึงปัจจุบัน.....ปี

13. ยางพาราที่ท่านผลิตได้คือ

- 13.1 ยางแผ่นดิบ
 13.2 น้ำยางสด
 13.3 อื่นๆ (ระบุ).....

14. ผลผลิตยางพาราที่ได้ ท่านขายให้กับ

14.1 สหกรณ์

ยางแผ่นดิบ จำนวน เปอร์เซ็นต์

น้ำยางสด จำนวน เปอร์เซ็นต์

อื่นๆ จำนวน เปอร์เซ็นต์

14.2 พ่อค้า/บริษัท จำนวน เปอร์เซ็นต์

ยางแผ่นดิบ จำนวน เปอร์เซ็นต์

น้ำยางสด จำนวน เปอร์เซ็นต์

อื่นๆ จำนวน เปอร์เซ็นต์

14.3 อื่นๆ (ระบุ)

ยางแผ่นดิบ จำนวน เปอร์เซ็นต์

น้ำยางสด จำนวน เปอร์เซ็นต์

อื่นๆ จำนวน เปอร์เซ็นต์

15. ท่านคิดว่าราคาที่ได้รับจากการขายให้กับสหกรณ์ เมื่อเปรียบเทียบกับการขายให้พ่อค้าหรือบริษัท เป็นอย่างไร

15.1 ราคาขายให้กับสหกรณ์ ดีกว่า

15.2 ราคาขายให้กับพ่อค้า/บริษัท ดีกว่า

15.3 ราคาขายไม่แตกต่างกัน

16. ท่านตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง ด้วยวิธีใด

16.1 สมัครด้วยตนเอง

16.2 ได้รับการชักชวนจากผู้ที่ เป็นสมาชิกมาก่อน

16.3 ได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานราชการ

16.4 อื่นๆ (ระบุ).....

17. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกของสหกรณ์กองทุนสวนยาง.....ปี

18. ท่านทราบหรือไม่ว่าในปีที่ผ่านมาสหกรณ์กองทุนสวนยางของท่านผ่านหรือไม่ผ่านมาตรฐาน

18.1 ทราบ

18.2 ไม่ทราบ

19. ภาระหนี้สินในปัจจุบัน

19.1 มี จำนวน บาท

19.2 ไม่มี

20. กรณีที่ท่านมีหนี้สินท่านมีเงินกู้จากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- 20.1 สถาบันการเงินในระบบ เช่น ธนาคารพาณิชย์ สหกรณ์ ธ.ก.ส.
- 20.2 แหล่งเงินกู้นอกระบบ เช่น ร้านค้า นายหน้าปล่อยเงินกู้
- 20.3 กองทุนหมู่บ้าน
- 20.4 อื่นๆ (ระบุ).....

21. วัตถุประสงค์ในการกู้ยืม (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- 21.1 เพื่อใช้จ่ายอุปโภคบริโภคในครัวเรือน
- 21.2 ซื้อปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย ที่ดิน สวนยาง เครื่องมือทางการเกษตร
- 21.3 เพื่อชำระหนี้สิน
- 21.4 เพื่อการรักษาพยาบาล
- 21.5 ซื้อรถยนต์/จักรยานยนต์
- 21.6 อื่นๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดสงขลา
ท่านมีส่วนเข้าในกิจกรรมของสหกรณ์ มากน้อยเพียงใด

มีส่วนร่วมมาก	=	มีส่วนร่วมมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป	(80 – 100%) = 4 คะแนน
มีส่วนร่วมปานกลาง	=	มีส่วนร่วม 2-3 ครั้ง	(50 – 80%) = 3 คะแนน
มีส่วนร่วมน้อย	=	มีส่วนร่วม 1 ครั้ง	(10 – 50%) = 2 คะแนน
ไม่มีส่วนร่วม	=	ไม่มีการเข้าร่วมกิจกรรมเลย	(0%) = 1 คะแนน

กิจกรรม	ระดับการมีส่วนร่วม			
	4	3	2	1
1. การเข้าร่วมประชุมสหกรณ์ฯ				
2. การแสดงความคิดเห็นในการซื้อขายยางของสหกรณ์ฯ				
3. การแสดงความคิดเห็นในการผลิตยางของสหกรณ์ฯ				
4. การแนะนำและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อนสมาชิก				
5. การส่งเสริมและกระตุ้นให้สมาชิกรับน้ำยางมาขายให้กับสหกรณ์ฯ				
6. การขายผลผลิตให้กับสหกรณ์ฯ				
7. การซื้อปัจจัยการผลิตกับสหกรณ์ฯ				

กิจกรรม	ระดับการมีส่วนร่วม			
	4	3	2	1
8. การประชาสัมพันธ์และชักชวนให้ผู้อื่นเข้าร่วมเป็นสมาชิก สหกรณ์ฯ				
9. การร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการรับซื้อน้ำยางแก่สมาชิก เช่น การชำระเงิน				
10. การเข้าร่วมการฝึกอบรมให้ความรู้หลักสูตรต่างๆ ของ สหกรณ์ฯ				

ส่วนที่ 3 ทักษะคิดของสมาชิกต่อสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา

ท่านมีทักษะคิดต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในรอบ 1 ปี มากน้อยเพียงใด

เห็นด้วยมากที่สุด = 5 คะแนน

เห็นด้วยมาก = 4 คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง = 3 คะแนน

เห็นด้วยน้อย = 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วย = 1 คะแนน

ประเด็นบทบาท	ระดับความคิดเห็น (✓)				
	5	4	3	2	1
บทบาทในการดำเนินงาน					
1. สหกรณ์ฯ มีการดำเนินงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้					
2. สหกรณ์ฯ เปิดโอกาสให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ					
3. สหกรณ์ฯ มีการจัดสรรเงินปันผลให้แก่สมาชิกอย่างเป็นธรรม					
4. สหกรณ์ฯ จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือสมาชิกมากกว่ามุ่งผลกำไร					
5. สหกรณ์ฯ มีบทบาททางด้านสังคม เช่น ร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของชุมชน					
6. สหกรณ์ฯ ทำให้ท่านมีรายได้เพิ่มขึ้น รวมถึงความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น					

ประเด็นบทบาท	ระดับความคิดเห็น (✓)				
	5	4	3	2	1
โครงสร้างการดำเนินงาน					
7. สหกรณ์ฯ ให้ความสำคัญต่อสมาชิกทุกคน					
8. สมาชิกสหกรณ์ฯ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ					
9. คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำให้สหกรณ์ฯ ประสบความสำเร็จ					
10. คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ เป็นตัวแทนที่ดีของสหกรณ์ฯ ในทุกด้าน					
11. ประธานสหกรณ์ฯ เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และมีความเสียสละ					
12. ท่านมีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ					
การสนับสนุนจากภาครัฐ					
13. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ฯ ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ เป็นอย่างดี					
14. เจ้าหน้าที่ศกย. ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ เป็นอย่างดี					
15. กรมส่งเสริมสหกรณ์ให้ความช่วยเหลือสหกรณ์ฯ เป็นอย่างดีในทุกด้าน					
16. ศกย. ให้ความช่วยเหลือ สหกรณ์ฯ เป็นอย่างดีในทุกด้าน					
17. มีการจัดฝึกอบรม ให้ความรู้จากภาครัฐอย่างสม่ำเสมอ					
18. เจ้าหน้าที่รัฐให้ความใส่ใจต่อข้อร้องเรียน และเข้าช่วยเหลืออย่างทันที					

ประเด็นบทบาท	ระดับความคิดเห็น (✓)				
	5	4	3	2	1
19. ท่านพอใจกับความช่วยเหลือของภาครัฐ					
20. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีความรู้ความสามารถ น่าเชื่อถือ					

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรค ในการเป็นสมาชิกของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

ด้านการดำเนินงาน.....

.....

.....

ด้าน โครงสร้างการดำเนินงาน.....

.....

.....

ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐที่เกี่ยวข้อง.....

.....

.....

ด้านอื่นๆ.....

.....

.....

***** ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม*****

น.ส.พินิตา ตันจะโ

ผู้วิจัย

ภาคผนวก 3
แบบสอบถาม (เจ้าหน้าที่สหกรณ์ฯ)

โครงการวิจัยเรื่อง **ทัศนคติและการมีส่วนร่วมกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา**

ชุดที่.....

สถานที่.....

วันที่สัมภาษณ์...../...../.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ เป็นเครื่องมือประกอบการรวบรวมข้อมูลโครงการวิจัย เพื่อสารนิพนธ์ (Minor Thesis) สำหรับหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจเกษตร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลและประโยชน์ของผลการศึกษา ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามบนพื้นฐานความเป็นจริงและโดยอิสระ ข้อมูลทั้งหมดผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 การบริหารและผลการดำเนินงาน

ส่วนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการพัฒนา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

 1.1 ชาย

 1.2 หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานภาพสมรส

 3.1 โสด

 3.2 สมรส

 3.3 หม้าย

 3.4 หย่า

4. ศาสนา

 4.1 พุทธ

 4.2 คริสต์

 4.3 อิสลาม

 4.4 อื่นๆ (ระบุ)

5. ระดับการศึกษา

 5.1 ประถมศึกษา

 5.2 มัธยมศึกษาตอนต้น

 5.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

 5.4 ปวส./อนุปริญญา

 5.5ปริญญาตรี

 5.6 สูงกว่าปริญญาตรี

 5.7 อื่นๆ (ระบุ).....

6. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์.....ปี

7. ระยะเวลาการเป็นทีมบริหารสหกรณ์.....ปี

8. ตำแหน่งของท่านในสหกรณ์กองทุนสวนยางคือ.....

ส่วนที่ 2 การบริหารและการดำเนินงาน

1. หน้าที่ความรับผิดชอบของท่านในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ มีอะไรบ้าง
2. ท่านมีหลักการในการบริหารสหกรณ์ฯ อย่างไร
3. ท่านนำหลักการดังกล่าวข้างต้นมาประยุกต์ใช้ในการบริหารอย่างไร และประสบปัญหาบ้างหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านคิดว่าปัจจัยใดสำคัญที่สุดในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง
5. โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางของท่านในแต่ละแผนก เป็นอย่างไร และมีปัญหาหรือไม่ อย่างไร

6. บทบาทหน้าที่ของผู้นำสหกรณ์กองทุนสวนยางความเป็นอย่างไร และคิดว่าผู้นำควรมีคุณสมบัติอย่างไร
7. สหกรณ์กองทุนสวนยางมีวิธีการดูแลและส่งเสริมการร่วมกิจกรรมของสมาชิกอย่างไร
8. สหกรณ์กองทุนสวนยางมีวิธีในการชักจูงเกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่ให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์หรือไม่ มีวิธีการอย่างไร
9. สหกรณ์กองทุนสวนยางมีรูปแบบการดำเนินงานอย่างไร เช่น รูปแบบการผลิต การขาย การรวบรวม
10. สหกรณ์เปิดโอกาสให้สมาชิกตรวจสอบการดำเนินงานของกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางหรือไม่ อย่างไร
11. การดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐบาลจากหน่วยงานอื่นๆ หรือไม่ อย่างไร
12. สหกรณ์กองทุนสวนยางของท่าน มีการเก็บข้อมูล และมีการบันทึกข้อมูลอย่างไร
13. ท่านคิดว่ากฎ ระเบียบ ข้อบังคับของรัฐเหมาะสมกับการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางหรือไม่ อย่างไร
14. ท่านคิดว่าการติดต่อและการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐมีขั้นตอน รายละเอียดที่ยุ่งยากและเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางหรือไม่ อย่างไร

ภาคผนวก 4
แบบสอบถาม (เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง)

โครงการวิจัยเรื่อง **ทัศนคติและการมีส่วนร่วมกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดสงขลา**

ชุดที่.....

สถานที่.....

วันที่สัมภาษณ์...../...../.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ เป็นเครื่องมือประกอบการรวบรวมข้อมูลโครงการวิจัย เพื่อสารนิพนธ์ (Minor Thesis) สำหรับหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจเกษตร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลและประโยชน์ของผลการศึกษา ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามบนพื้นฐานความเป็นจริงและโดยอิสระ ข้อมูลทั้งหมดผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

แบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างและการบริหารงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

ส่วนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการพัฒนา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

1.1 ชาย

1.2 หญิง

2. อายุ.....ปี

3. อายุงาน.....ปี

4. ระยะเวลาในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์กองทุนสวนยาง.....ปี

5. ระดับการศึกษา

5.1 ประถมศึกษา

5.2 มัธยมศึกษาตอนต้น

5.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

5.4 ปวส./อนุปริญญา

5.5 ปริญญาตรี

5.6 สูงกว่าปริญญาตรี

5.7 อื่นๆ (ระบุ).....

6. ตำแหน่งของท่านในปัจจุบัน.....

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างและการบริหารงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

1. ท่านคิดว่าหน่วยงานของรัฐในการส่งเสริมการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ควรมีบทบาทอย่างไร
2. หน่วยงานของท่านให้ความช่วยเหลือสหกรณ์กองทุนสวนยางในด้านใดบ้าง
3. หน่วยงานของท่านเข้าไปดูแลสหกรณ์กองทุนสวนยางอย่างสม่ำเสมอเพียงใด อย่างไร
4. ในการเข้าไปดูแลสหกรณ์กองทุนสวนยาง หน่วยงานได้รับความร่วมมือจากสมาชิก และ ประธานสหกรณ์ฯ มากน้อยเพียงไร
5. หน่วยงานของท่านมีการกำหนดนโยบายในการพัฒนาและให้ความช่วยเหลือสหกรณ์กองทุนสวนยางไว้อย่างชัดเจน และสามารถทำได้และเป็นรูปธรรมหรือไม่ อย่างไร
6. ท่านคิดว่าโครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางในปัจจุบันเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
7. ท่านคิดว่าสหกรณ์ที่ไม่สามารถดำเนินงานต่อไปได้ เนื่องจากสาเหตุใดเป็นสำคัญ
8. ท่านคิดว่าสหกรณ์ที่สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและประสบความสำเร็จมีปัจจัยใดบ้างเป็นปัจจัยสนับสนุน
9. ท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่รัฐที่เข้าไปดูแลสหกรณ์กองทุนสวนยางควรมีคุณสมบัติอย่างไร

10. ท่านคิดว่าปัจจุบัน หน่วยงานของรัฐมีเจ้าหน้าที่เข้าไปดูแลสหกรณ์กองทุนสวนยางได้
อย่างเพียงพอและทั่วถึงหรือไม่
11. ในรอบปีที่ผ่านมา หน่วยงานของท่านได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสหกรณ์กองทุนสวน
ยางอย่างไรบ้าง เช่น การอบรมให้ความรู้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	น.ส.พินิตา ตันจะโง
วัน เดือน ปีเกิด	3 มีนาคม 2527
การศึกษา	พ.ศ. 2548 ปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต (การเงิน) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2549 - ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่อำนวยบริการ 9 บมจ.ธนาคารกรุงเทพ สาขาหาดใหญ่ย่านเพชรเกษม จังหวัดสงขลา